

Службен весник

на Република Македонија

Број 17

2 февруари 2016, вторник

година LXXII

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
526. Закон за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита.....	2	530. Решение за забрана на увоз и транзит на живи животни, семе, јајца и ембриони заради заштита од внесување на вирусот на син јазик во Република Македонија.....	46
527. Одлука за давање на согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на објекти со намена А4-временно домување КО Нерези и КО Нерези вон г.р. општина Карпош.....	26	531. Правилник за условите кои треба да ги исполнува веледрогерија за промет со ветеринарно – медицински препарати, како и начинот на работа.....	46
528. Одлука за критериумите и стандардите за работењето на платните системи.....	27	532. Правилник за формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.....	48
529. Одлука за начинот и методологијата на надзор на платните системи.....	44	Огласен дел.....	1-60

носно нововработениот доктор на медицина или доктор на стоматологија може самостојно да укажува здравствена заштита без учество на медицинска, односно стоматолошка сестра во тимот, но не подолго од 24 месеци од основањето на приватната здравствена установа, односно од формирањето на новиот тим, се додека докторот на медицина или докторот на стоматологија во приватната здравствена установа не го избераат како избран лекар или избран стоматолог 700 пациенти, по што постои обврска да се комплетира тимот.“

Член 6

Во членот 86-а во насловот и во ставовите (1), (2) и (3), зборовите: „позитрон-емисионска“ се заменуваат со зборовите: „позитронско-емисиона“.

Член 7

Во членот 96 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Државните основни училишта за ученици со посебни образовни потреби можат да спроведуваат одредени мерки од здравствената дејност на примарно ниво за нивните ученици.“

Ставовите (3), (4), (5), (6), (7) и (8) стануваат ставови (4), (5), (6), (7), (8) и (9).

Член 8

По членот 96 се додава нов член 96-а, кој гласи:

„Член 96-а

(1) Правните лица специјализирани продавници кои вршат промет на мало со медицински средства, запишани во регистарот на специјализирани продавници за медицински средства и правните лица - трговски друштва кои вршат дејност очна оптика, можат да вршат здравствена дејност оптометрија ако поседуваат соодветна опрема за вршење на оваа здравствена дејност и имаат во работен однос на неопределено време со полно работно време оптометрист од членот 15 точка 36 од овој закон.

(2) Просторот, опремата и кадарот потребен за вршење на здравствената дејност од ставот (1) на овој член ја утврдува министерот за здравство.

(3) Здравствените услуги укажани во правните лица од ставот (1) на овој не се на товар на Фондот.“

Член 9

Во членот 104 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кога е потребно унапредување на работењето во здравствени-те установи преку пренос на вештини и знаења од областа на медицината и раководењето со здравствени установи, за директор може да биде именувано лице кое покрај општите услови утврдени со прописите од областа на движење, престој и вработување на странци ги исполнува и следниве услови:

1) е државјанин на земја членка на ОЕЦД;

2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда во земјата чиј државјанин е, во друга земја членка на ОЕЦД и/или во Република Македонија не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3) има завршено во странство прв, втор и/или трет циклус на студии од областа на медицинските или стоматолошките науки, односно фармација или високо образование во странство од областа на економските или правните науки, јавно здравствениот менаџмент или завршени академски студии во странство и

4) има најмалку пет години работно искуство во здравствена установа во земја членка на ОЕЦД на раководна позиција.“

Ставовите (3), (4), (5), (6) и (7) стануваат ставови (4), (5), (6), (7) и (8).

Член 10

Во членот 105 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, кога е потребно унапредување на работењето во здравствени-те установи преку пренос на вештини и знаења од областа на медицината и раководењето со здравствени установи, за медицински директор може да биде именувано лице кое покрај општите услови утврдени со прописите од областа на движење, престој и вработување на странци ги исполнува и следниве услови:

1) е државјанин на земја членка на ОЕЦД;

2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда во земјата чиј државјанин е, во друга земја членка на ОЕЦД и/или во Република Македонија не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3) има завршено во странство прв, втор и/или трет циклус на студии од областа на медицинските или стоматолошките науки, односно фармација, и

4) има најмалку пет години работно искуство во здравствена установа во земја членка на ОЕЦД на раководна позиција.“

Ставот (3) станува став (4).

По ставот (4) кој станува став (5) се додава нов став (6), кој гласи:

„(6) По исклучок од ставот (4) на овој член, кога е потребно унапредување на работењето во здравствени-те установи преку пренос на вештини и знаења од областа на медицината и раководењето со здравствени установи, за организациски директор може да биде именувано лице кое покрај општите услови утврдени со прописите од областа на движење, престој и вработување на странци ги исполнува и следниве услови:

1) е државјанин на земја членка на ОЕЦД;

2) во моментот на именувањето со правосилна судска пресуда во земјата чиј државјанин е, во друга земја членка на ОЕЦД и/или во Република Македонија не му е изречена казна или прекршочна санкција забрана за вршење на професија, дејност или должност;

3) има завршено во странство прв, втор и/или трет циклус на студии од областа на економските или правните науки, јавно здравствениот менаџмент или други академски студии и

4) има најмалку пет години работно искуство во здравствена установа во земја членка на ОЕЦД на раководна позиција.“

Ставовите (5), (6), (7) и (8) стануваат ставови (7), (8), (9) и (10).

Член 11

Во членот 106 став (3) по зборовите: „на товар на кандидатот“ се става записка и се додаваат зборовите: „а висината на овие трошоци се утврдува имајќи ги предвид трошоците за организирање и спроведување обука за полагање на испитот за директор на јавна здравствена установа согласно со програмата на полагање на испитот, бројот на модули на оваа програма и надоместокот за членовите на испитната комисија за спроведување на испитот.“

Во ставот (4) по зборовите: „како и“ се додаваат зборовите: „висината на трошоците за подготовка на кандидатот за директор за полагање на испит за директор и висината на трошоците за полагање на испитот.“

Член 12

Во членот 117 став (1) се додава нова реченица која гласи: „Дел од пробната работа и оспособувањето за полагање на стручниот испит преку која се стекнуваат практични знаења и вештини здравствените работници со високо образование, како и здравствените работници со средно, вишо и високо стручно образование задолжително ја стекнуваат во Медицинскиот симулациски центар преку обука на опрема која симулира патолошки состојби на човекот и овозможува проверка на стекнатите вештини преку дијагностички и терапевтски интервенции извршени на опремата, на конкретни случаи зададени по случаен избор, при што истовремено се врши и видеоснимање на целиот тек на интервенцијата.“

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) По исклучок од ставот (3) на овој член како пробна работа на здравствен работник со високо стручно образование од областа на оптометријата и очната оптика се смета најмалку 15 години работно искуство како оптичар во очна оптика во производство и/или продажба на оптички направи и средства или најмалку две години работно искуство во вршење на здравствената дејност од членот 26 став (1) алинеја (28) од овој закон под надзор на доктор на медицина специјалист по офталмологија.“

Ставот (4) станува став (5).“

Член 13

Во членот 118 ставови (2) и (3) зборот „пропишува“ се заменува со зборот „утврдува“.

По ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) По донесувањето на подзаконските прописи од ставовите (2) и (3) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да ги објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.“

Член 14

Во членот 121 став (1) точката се заменува со записка и се додаваат зборовите: „или со исполнување на условите од членот 117 став (4) од овој закон за оптометристите“.

Во ставот (5) зборовите: „ставовите (3) и (4)“ се заменуваат со зборовите: „ставот (3)“.

Во ставот (6) зборот „сертификат“ се заменува со зборот „уверение“.

Во ставовите (7), (8), (10) и (11), по зборовите: „здравствениот работник“ записката и зборовите: „односно здравствениот соработник“ се бришат.

Ставот (13) се менува и гласи:

„(13) Првиот и вториот дел на стручниот испит се полагаат во просторија, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето. Полагањето на првиот и вториот дел на стручниот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за здравство, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за здравство. Полагањето на третиот дел на стручниот испит се состои од проверка на знаењата и вештините во Медицинскиот симулациски центар при што се врши и видеоснимање на целиот тек на интервенцијата, како и од проверка на знаењата и вештините на вистински пациент во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции, кое не се снима.“

Во ставовите (16) и (17), по зборовите: „здравствениот работник“ записката и зборовите: „односно здравствениот соработник“ се бришат.

Во ставот (18) по зборовите: „здравствениот работник“ записката и зборовите: „односно здравствениот соработник“ се бришат, а зборот „специјалистичкиот“ се заменува со зборот „стручниот“.

По ставот (19) се додава нов став (20), кој гласи:

„(20) Начинот на пријавување за полагање и начинот на полагање на стручен испит на здравствените работници со високо образование, бројот на поставени прашања и практични примери, времетраењето и бројот на бодови со кој се смета дека стручниот испит е положен, поднесувањето на приговор од здравствениот работник кој не го положил стручниот испит и начинот на издавање на уверението за положен стручен испит, како и формата и содржината на уверението за положен стручен испит на здравствените работници со високо образование, ја утврдува министерот за здравство по претходно мислење од Лекарската, Стоматолошката, односно Фармацевската комора.“

Член 15

Во членот 138 став (2) по зборовите: „Гранките на специјализациите и супспецијализациите“ се додаваат зборовите: „од областа на медицината“.

По ставот (2) се додаваат четири нови ставови (3), (4), (5) и (6), кои гласат:

„(3) Гранките на специјализациите и супспецијализациите од областа на стоматологијата и фармацијата, како и гранките на специјализациите и супспецијализациите на здравствените соработници, времето на нивното траење, деловите на стажот на специјализациите (турнуси), плановите и програмите, како и начинот на спроведувањето на стажот, начинот на полагање на испитот и образецот на специјализантската книшка и на книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции во текот на стажот на специјализации ги пропишува министерот за здравство по претходно мислење на соодветната високообразовна установа.“

(4) Со подзаконскиот пропис од ставот (2) на овој член се пропишува специјализација по вонболничка ургентна медицина со време на траење од 36 месеци (во натамошниот текст: вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци), на која право да се запишуваат имаат здравствени работници со високо образование од областа на медицината вработени во службите за итна медицинска помош во јавните здравствени установи.

(5) Докторите на општа медицина кои работат како избрани лекари согласно со членот 32 од овој закон и докторите на општа медицина кои работат кај избрани лекари, под услов да имаат најмалку три години работно искуство како избрани лекари, имаат право да се запишат на специјализација по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци (во натамошниот текст: вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци), по што ќе им биде доделена лиценца за вршење на здравствена дејност во мрежата на примарно ниво на здравствена заштита како избран лекар специјалист по педијатрија без спроведување на постапката за доделување на лиценца од членот 229 од овој закон.

(6) Докторите на медицина специјалисти по вонболничка ургентна медицина и докторите на медицина специјалисти по вонболничка педијатрија од ставот (5) на овој член, имаат право по завршувањето на специјализацијата по вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци, односно вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци дополнително да ги спроведат деловите од стажот за специјализација по ургентна медицина, односно болничка педијатрија кои не се опфатени со плановите и програмите за вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци, односно вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци по што се стекнуваат со стручен назив специјалист по ургентна медицина, односно специјалист по болничка педијатрија врз основа на решение на високообразовната установа која ја спроведува специјализацијата, донесено по барање на специјалистот (право на проодност).“

Член 16

Во членот 140 став (3) зборовите: „со официјален европски тестатор, член на здружението ALTE на европски тестатори“ се бришат.

По ставот (9) се додаваат осум нови ставови (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) и (17), кои гласат:

„(10) Висината на надоместокот за спроведување на теоретската настава, практичната обука и полагање на специјалистичкиот испит на докторите на медицина запишани на специјализација по вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци согласно со членот 138 став (4) од овој закон и докторите на општа медицина запишани на специјализација по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци согласно со членот 138 став (5) од овој закон, се определува на начин и имајќи ги предвид критериумите од ставот (2) на овој член и истата не може да изнесува повеќе од 30% од висината на овој надоместок за специјализација по ургентна медицина, односно по болничка педијатрија.

(11) За спроведување на специјализацијата по вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци, односно по вонболничка педијатрија во траење од 36

месеци, Владата на Република Македонија, на предлог на Министерството за здравство, донесува програма за специјализација по вонболничка ургентна медицина и по вонболничка педијатрија, двете во траење од 36 месеци со која се обезбедуваат финансиски средства за плаќање на надоместокот за спроведување на теоретската настава, практичната обука и за полагање на специјалистичкиот испит во висина потребна за спроведување на овие специјализации.

(12) Министерството за здравство до Владата на Република Македонија доставува предлог програма за специјализација по вонболничка ургентна медицина и по вонболничка педијатрија, двете во траење од 36 месеци изготвена врз основа на бројот на доктори на општа медицина заинтересирани да се запишат на специјализација по вонболничка ургентна медицина, односно по вонболничка педијатрија, што се пријавиле на јавниот оглас што Министерството за здравство го објавува еднаш годишно на својата веб страница. Со јавниот оглас се бара пријавување на доктори на општа медицина од сите статистички региони согласно со мрежата на здравствени установи, од сите општини и градови во Република Македонија со цел да се обезбеди географска, физичка и економска достапност на здравствената заштита на целата територија на Република Македонија. Бројот на доктори на општа медицина за кои ќе се обезбедат финансиски средства за плаќање на надоместокот за специјализација по вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци, односно по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци не може да биде поголем од висината на расположливите средства во посебната програма од ставот (11) на овој член. Во случај на поголем број на заинтересирани доктори на општа медицина кои ги исполнуваат условите од членовите 138 ставови (4) и (5) и 141 од овој закон кои се пријавиле на огласот, при селекцијата на оние за кои ќе се обезбедат финансиски средства се води грижа на тој начин да се обезбеди географска, физичка и економска достапност на здравствената заштита на децата во сите статистички региони согласно со мрежата на здравствени установи, а доколку има повеќе заинтересирани за ист регион се врши нивно рангирање според следниве критериумите и тоа 70% од бодовите за просечниот успех на заинтересираните постигнат во високото образование, 20% за успехот по предметот во областа за која се доделува специјализацијата и 10% според должината на работниот стаж. Пондерот за бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование и успехот по предметот се пресметува на начинот утврден од министерот за здравство со подзаконскиот пропис од членот 149 став (4) од овој закон. По донесување на програмата од ставот (11) на овој член, Министерството за здравство до високообразовната установа што ја спроведува специјализацијата доставува список на доктори на општа медицина заради нивно запишување на специјализација по вонболничка ургентна медицина во траење од 36 месеци, односно по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци.

(13) Во денови од викендот (сабота и недела) се спроведува теоретската настава, како и практичниот дел од специјалистичкиот стаж по вонболничка педи-

јатрија во траење од 36 месеци кој се спроведува во универзитетска клиника за детски болести, универзитетска клиника за детска хирургија и во јавна здравствена установа која врши здравствена дејност на лекување на белодробни заболувања кај децата .

(14) Специјализантот по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци совладува и исполнува вештини од ургентната медицина за деца, интензивната нега и учествува во специјалистичко-консултативни прегледи во амбуланта преку спроведување на дел од специјалистичкиот стаж во педијатриски ургентни центри, во одделенија за интензивна нега и во амбуланта во траење од најмалку 90 дена од вкупното времетраење на специјализацијата од 36 месеци.

(15) Специјализантот по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци има право да вработи доктор на медицина кој ќе биде негова замена во текот на спроведувањето на делот од специјалистичкиот стаж од ставот (14) на овој член во траење од 90 дена во педијатриски ургентни центри, во одделенија за интензивна нега и во амбуланта.

(16) Деловите на стажот на специјализациите по вонболничка педијатрија во траење од 36 месеци (турнуси) и времето на нивното траење, плановите и програмите, како и начинот на спроведување на стажот и образецот на специјализантската книшка и книгата за евиденција за спроведените постапки и интервенции во текот на специјалистичкиот стаж ги утврдува министерот за здравство, по претходно мислење од соодветната високообразовна установа.

(17) По донесувањето на подзаконскиот пропис од ставот (16) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

Во ставот (10) кој станува став (18) по зборот „исполнуваат“ се додаваат зборовите: „високообразовните установи и“, а по зборот „установи“ се става записка и се додаваат зборовите: „како и формата и содржината на писменото овластување за спроведување на теоретскиот, односно практичкиот дел на специјалистичкиот стаж.“.

Ставот (11) кој станува став (19) се менува и гласи:

„(19) Министерот за здравство, во соработка со високообразовните установи од областа на медицината, стоматологијата и фармацијата, врз основа на критериумите од ставот (18) на овој член ги определува здравствените установи во кои се спроведува специјализацијата и супспецијализацијата на здравствените работници и здравствените соработници со високо образование, на кои им издава писмено овластување.“

Член 17

Во членот 141 по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Здравствените работници со високо образование кои имаат лиценца за работа како специјалисти од интернистичките и хируршките гранки на специјализација можат да се запишат на супспецијализација ако по положувањето на специјалистичкиот испит имаат една година работно искуство како специјалисти.“

Член 18

Во членот 144-б став (3) по зборовите: „Шангајскиот Џиао Тонг универзитет“ се става записка и се додаваат зборовите: „а има право да користи и дополнителна стручна литература посочена како препорачана незадолжителна литература за соодветната гранка на специјализација“.

Член 19

Во членот 144-в став (13) зборовите: „од член 144-б“ се бришат.

Член 20

Во членот 144-г ставови (1) и (3) зборовите: „а најмалку еднаш неделно учествува и менторот на специјализантот“ се заменуваат со зборовите: „а менторот на специјализантот учествува кога специјализантот ги реферира случаите кои ги имал претходниот ден“.

Член 21

Во членот 144-ѓ став (8) се менува и гласи:
„(8) Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата е должна да овозможи изучување на англискиот јазик од страна на специјализантите во соработка со високообразовните установи од областа на филолошките науки или во соработка со други установи од областа на образованието, на кои наставата ќе ја спроведуваат лица со најмалку 10 годишно искуство во структурата, а Министерството за здравство е должно да организира изучување на странските јазици кои согласно со ставот (1) на овој член се изучуваат како втор странски јазик. Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата е должна да склучи договор за тестирање на специјализантите за познавање на двата странски јазици на нивото од ставот (2) на овој член со високообразовните установи од областа на филолошките науки. Министерството за здравство ги надоместува трошоците за тестирање на специјализантите за познавање на вториот странски јазик на нивото од ставот (2) на овој член со високообразовните установи од областа на филолошките науки.“

Член 22

Во членот 144-е став (1) зборовите: „Times Higher Education - World University Rankings или QS World University Rankings“ се бришат.

Во ставот (2) по зборовите: „полагање на“ се додава зборот „колоквиуми“ и се става записка, а по зборот „испит“ се додаваат зборовите: „како и литература од која се изготвуваат и одржуваат предавањата за теоретската настава од членот 144-ж став (2) од овој закон.“

По ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) Во текот на специјализацијата, односно супспецијализацијата специјализантот може да користи и дополнителна стручна литература за секоја специјалност посебно, како препорачана незадолжителна стручна литература за соодветната гранка на специјализација.“

Во ставот (3) кој станува став (4) по зборот „член“ се додаваат зборовите: „и на препорачаната незадолжителна стручна литература од ставот (3) на овој член“.

Член 23

Во членот 144-с по ставот (2) се додава нов став (3), кој гласи:

„(3) По исклучок од ставот (2) на овој член, во случај кога не може да се формира комисија од членови кои ги исполнуваат условите од ставот (2) на овој член, интермедијалниот испит се полага пред комисија што ја формира министерот за здравство, на предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, составена од тројца членови кои се специјалисти во истата или сродна гранка на медицината за која се спроведува специјализацијата, избрани во звање вонреден или редовен професор. На членовите на комисијата им се определуваат заменици кои ги исполнуваат истите услови како и членовите на комисијата.“

Ставовите (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) и (12) стануваат ставови (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) и (13).

Член 24

Во членот 144-и став (2) во првата реченица точка-та се заменува со записка и се додаваат зборовите: „од кои три члена се на предлог на високообразовната установа што ја спроведува специјализацијата.“

Член 25

Во членот 144-ј став (1) се менува и гласи:

„(1) Високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата технички го спроведува интермедијалниот, односно специјалистичкиот испит и ги врши стручните и административно-техничките работи за потребите на спроведување на интермедијалниот, односно специјалистичкиот испит.“

Во ставот (4) зборовите: „интермедијалниот испит“ се заменуваат со зборовите: „интермедијалниот и специјалистичкиот испит, како и колоквиумите“, а зборот „пропишува“ се заменува со зборот „утврдува“.

По ставот (4) се додава нов став (5), кој гласи:

„(5) По донесувањето на подзаконскиот акт од ставот (4) на овој член, Министерството за здравство е должно веднаш да го објави на веб страницата на Министерството и во „Службен весник на Република Македонија“.

Член 26

По членот 144-љ се додаваат два нови наслова и два нови члена 144-м и 144-н, кои гласат:

„Обврски на здравствената установа за создавање услови за спроведување на турнуси

Член 144-м

(1) Здравствената установа во која се спроведува турнус е должна да обезбеди најмалку една просторија за потребите на специјализантите и супспецијализантите, во кои се обезбедени услови за одмор и сместување на нивните лични ствари.

(2) Бројот на простории од ставот (1) на овој член зависи од бројот на специјализанти и супспецијализанти кои спроведуваат специјалистички, односно супспецијалистички стаж.

Статус на приватните специјализанти и супспецијализанти

Член 144-н

(1) Со стекнување на статусот на приватен специјализант, односно приватен супспецијализант преку програмата за кофинансирање од членовите 150-г и 150-д од овој закон, здравствениот работник и здравствениот соработник запишан на специјализација, односно супспецијализација во согласност со членот 150 од овој закон (приватен специјализант, односно приватен супспецијализант) заснова работен однос на определено време со јавната здравствената установа за која се пријавил за специјализација, односно супспецијализација за периодот на спроведување на специјалистичкиот стаж до полагање на специјалистичкиот, односно супспецијалистичкиот испит.

(2) За време на траењето на работниот однос од ставот (1) на овој член приватниот специјализант, односно приватниот супспецијализант има право на плата во висина од една просечна месечна плата во Република Македонија исплатена за претходната година и други надоместоци од плата согласно со закон.

(3) Здравствените установи каде што се спроведува турнусот, врз основа на склучен договор со приватниот специјализант, односно приватниот супспецијализант од ставот (1) на овој член, за периодот на траење на турнусот исплаќа надоместок за времето поминато за стручно усовршување за време на дежурство со кое се обезбедува непрекината 24-часовна здравствена дејност во иста висина како за вработените во јавните здравствени установи согласно со колективен договор.

(4) Доколку приватниот специјализант, односно приватниот супспецијализант во текот на спроведувањето на специјалистичкиот, односно супспецијалистичкиот стаж ја прекине специјализацијата, односно супспецијализацијата спротивно на членот 144-а ставови (2) и (3) од овој закон е должен да ги надомести трошоците и другите надоместоци за неговата специјализација, односно супспецијализација по утврдената пресметка од страна на Министерството за здравство. Истата обврска приватниот специјализант, односно приватниот супспецијализант ја има доколку не ја продолжи специјализацијата, односно супспецијализацијата по истек на времето за прекин од членот 144-а ставови (2) и (3) од овој закон.

(5) Приватниот специјализант, односно приватниот супспецијализант нема да ги надомести трошоците од ставот (3) на овој член доколку ја прекинал специјализацијата, односно супспецијализацијата согласно со членот 144-а ставови (2) и (3) од овој закон, по што продолжи со спроведување на специјализацијата, односно супспецијализацијата.“

Член 27

Во членот 145 став (1) зборовите: „а пред полагањето на специјалистичкиот испит,“ се бришат.

Член 28

Во членот 145-а по ставот (3) се додава нов став (4), кој гласи:

„(4) По исклучок од ставот (3) на овој член, во случај кога не може да се формира комисија од членови кои ги исполнуваат условите од ставот (3) на овој член, специјалистичкиот испит се полага пред комисија што ја формира министерот за здравство, на предлог на високообразовната установа на која се спроведува специјализацијата, составена од тројца членови кои се специјалисти во истата или сродна гранка на медицината за која се спроведува специјализацијата, избрани во звање вонреден или редовен професор. На членовите на комисијата им се определуваат заменици кои ги исполнуваат истите услови како и членовите на комисијата.“

Ставовите (4), (5), (6), (7), (8) и (9) стануваат ставови (5), (6), (7), (8), (9) и (10).

Ставот (10) кој станува став (11) се менува и гласи:

„(11) Практичниот дел на специјалистичкиот испит се состои од проверка на знаењата и вештините во Медицинскиот симулациски центар, како и од проверка на знаењата и вештините на вистински пациент. Практичниот дел на специјалистичкиот испит се полага по правило наредниот ден по успешно полагање на вториот дел, а најдоцна во рок од пет дена од денот на одржувањето на вториот дел на специјалистичкиот испит кога специјализантот успешно го положил вториот дел. На полагањето на практичниот дел на специјалистичкиот испит на вистински пациент се проверува познавањето на стручните упатства за медицина базирана на докази преку три случаи на вистински пациенти кои се избираат на денот на полагањето на третиот дел на специјалистичкиот испит, при што специјализантот треба да се запознае со случајот за време од 45 минути, да земе анамнеза, изврши физикален преглед и подготви план за дијагностички процедури и соодветен третман што ќе го презентира пред испитната комисија. Специјализантот на хируршки гранки е должен да изврши една хируршка интервенција, а специјализантот на интервентивни гранки е должен да изврши најмалку три интервенции или други дијагностички постапки. Комисијата од став (2) на овој член го оценува полагањето на третиот дел на специјалистичкиот испит со оценка „положил“ или „не положил“.

Став (11) станува став (12).

Ставот (12) кој станува став (13) се менува и гласи:

„(13) Првиот и вториот дел на специјалистичкиот испит се полагаат во просторијата за полагање на интермедикалниот и специјалистичкиот испит, посебно опремена за полагање на испит со материјално-техничка и информатичка опрема, интернет врска и опрема за снимање на полагањето. Полагањето на првиот и вториот дел на специјалистичкиот испит се снима и во живо се емитува на веб страницата на Министерството за здравство, а ако поради технички причини снимањето се прекине, снимката од целиот испит се поставува на веб страницата на Министерството за здравство. Полагањето на третиот дел на специјалистичкиот испит се состои од проверка на знаењата и вештините во Медицинскиот симулациски центар при што се врши и видео снимање на целиот тек на интервенцијата, како и од проверка на знаењата и вештините на вистински пациент во амбуланта, во болничка соба или во просторија за вршење на интервенции, кое не се снима.“

Ставовите (13) и (14) стануваат ставови (14) и (15).

Член 29

Во членот 145-в став (1) во введнатата реченица, по зборот „специјализација“ се става запирка и се додаваат зборовите: „за што високообразовната установа издава уверение за стекнување на стручен назив специјалист, односно супспецијалист.“.

Член 30

По членот 145-в се додаваат нов наслов и нов член 145-г, кои гласат:

„Престанок на специјализација, односно супспецијализација

Член 145-г

(1) Специјализацијата, односно супспецијализацијата престанува во следниве случаи:

- ако прекилот на стажот на специјализација трае подолго од периодот од членот 144-а од овој закон,

- ако престанал работниот однос на специјализантот, односно супспецијализантот во здравствената установа која го упатила за специјализација, односно супспецијализација,

- на барање на специјализантот,

- ако специјализантот, односно супспецијализантот не ги спроведува постапките и интервенциите според планот и програмата за специјализација, односно супспецијализација во период од три месеци, при што не доставил до високообразовната установа барање за прекин во случаите од членот 144-а ставови (2) и (3) од овој закон,

- ако не го положи интермедикалниот испит согласно со членот 144-с од овој закон, односно не го положи специјалистичкиот испит во рокот од членот 145-а став (2) од овој закон и

- во други случаи утврдени со овој или со друг закон.

(2) Постапката за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата се поведува на барањето на здравствената установа во случаите од ставот (1) алинеја 1 и 2 на овој член, на барање на специјализантот во случајот од ставот (1) алинеја 3 на овој член, како и на барање на менторот, односно коменторот во случајот од ставот (1) алинеите 4, 5 и 6 на овој член. Кон барањето за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата се приложуваат документи со кои се докажува дека се исполнети условите за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата од ставот (1) на овој член.

(3) Високообразованата установа ја спроведува постапката за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата и донесува решение за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата откако ќе утврди дека се исполнети условите за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата.

(4) Специјализантот незадоволен од донесеното решение за престанок на специјализацијата, односно супспецијализацијата има право во рок од пет дена од денот на приемот на решението да изјави жалба до второстепена комисија формирана од страна на високообразовната установа.“

Член 31

Во членот 147 став (1) зборовите: „најмалку десет години“ се заменуваат со зборовите: „најмалку пет години“, а зборовите: „најмалку 15 години“ се заменуваат со зборовите: „најмалку десет години“.

Во ставот (3) зборовите: „десеткратен износ“ се заменуваат со зборовите: „петкратен износ“.

Член 32

По членот 147 се додава нов наслов и нов член 147-а, кои гласат:

„Договор на јавната здравствена установа со супспецијализантот

Член 147-а

(1) Јавната здравствена установа што ја одобрила супспецијализацијата склучува договор со супспецијализантот, со кој се уредуваат меѓусебните права и обврски во однос на реализацијата на супспецијализацијата, времето што супспецијализантот треба да го одработи во установата по завршувањето на супспецијализацијата и тоа за супспецијализациите што траат до две години, супспецијализантот треба да работи во установата најмалку пет години по завршување на супспецијализацијата, а за супспецијализациите што траат над две години, супспецијализантот треба да работи во установата најмалку седум години, висината на средствата што треба да ги надомести ако предвреме ја напушти установата по негово барање или по негова вина и соодветната гаранција во случај на неисполнување на обврската кон здравствената установа.

(2) Средствата за плати, плаќањето на придонесите за социјално осигурување, средствата за надоместок на плата во случај на привремено отсуство од работа заради болест или повреди и други трошоци во врска со работата и супспецијализацијата на супспецијализантите им ги обезбедуваат нивните работодавачи.

(3) Висината на средствата што треба да ги надомести супспецијализантот ако по негово барање или по негова вина предвреме ја напушти установата која го упатила на супспецијализација од ставот (1) на овој член не може да биде помала од четирикратен износ на вредноста на супспецијализацијата што ја плаќаат здравствени работници вработени во приватна здравствена установа, други правни лица или невработени во моментот на напуштањето на установата.“

Член 33

Во членот 148 став (1) втората реченица се менува и гласи:

„Во програмата потребата за специјалистички и супспецијалистички кадри се утврдува за секоја година посебно врз основа на бројот и старосната структура на специјалистите, односно супспецијалистите, времето на чекање согласно со електронската листа на закажани прегледи и интервенции и потребата од користење на специјалистичко-консултативните и болничките здравствени услуги во општината, односно јавната здравствена установа.“

Член 34

Во членот 149 став (4) се менува и гласи:

„(4) Во актот од ставот (1) на овој член јавната здравствена установа ги утврдува бодовите за селекцијата на кандидатите кои ги исполнуваат условите од членот 141 од овој закон за редоследот на упатување на специјализација, односно супспецијализација по пат на јавен или интерен оглас за упатување на специјализација, односно супспецијализација на вработените во јавната здравствена установа која ги упатува на специјализација, односно супспецијализација. За специјализација ги упатува според следниве критериуми и сооднос 70% од бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование, 20% за должината на работниот стаж и 10% за успехот по предметот во областа од која се доделува специјализацијата. За супспецијализација ги упатува според следниве критериуми и сооднос 70% од бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование, 20% за успехот по предметот во областа од која се доделува супспецијализацијата и 10% од бодовите за должината на работното искуство. Начинот на пресметување на пондерот за бодовите за просечниот успех на кандидатот постигнат во високото образование и успехот по предметот ги утврдува министерот за здравство.“

Член 35

По членот 150-в се додаваат два нови наслови и два нови члена 150-г и 150-д, кои гласат:

„Програма за кофинансирање на специјализација, односно супспецијализација на здравствените работници и здравствените соработници вработени во приватни здравствени установи, други правни лица и невработени

Член 150-г

(1) Здравствените работници и здравствените соработници кои не се вработени во јавна здравствена установа, можат заради започнување или довршување на започната специјализација/супспецијализација да се пријават на јавен оглас за запишување на кофинансирана приватна специјализација, односно супспецијализација објавен од Министерството за здравство, во согласност со програма за кофинансирање на специјализација и супспецијализација донесена од Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: програма за кофинансирање).

(2) Со програмата за кофинансирање од ставот (1) на овој член се определуваат број на слободни места за специјализација или супспецијализација по општини и јавни здравствени установи и износот на средства за кофинансирање од страна на Министерството за здравство. Износот на средства за кофинансирање за секоја гранка на специјализација, за секоја општина и јавна здравствена установа се утврдува согласно со бројот и старосната структура на специјалистите, односно супспецијалистите, времето на чекање согласно електронската листа на закажани прегледи и интервенции и пот-

ребата од користење на специјалистичко-консултативните и болничките здравствени услуги во општината односно јавната здравствена установа.

(3) По исклучок од членот 157 од овој закон, здравствените работници, односно здравствените соработници од ставот (1) на овој член по завршувањето на специјализацијата, односно супспецијализацијата се вработуваат без објавување на оглас во јавната здравствена установа за која се пријавил за специјализација односно супспецијализација.

(4) Јавниот оглас за запишување на кофинансирана приватна специјализација, односно супспецијализација од ставот (1) на овој член трае најмногу 30 дена од денот на неговото објавување.

(5) Селекцијата на здравствените работници, односно здравствените соработници кои се пријавиле на јавниот оглас од ставот (1) на овој член се врши врз основа на следниве критериуми:

1) постигнат просечен успех од сите предмети на прв циклус на високо образование (во натамошниот текст: просечен успех) кој носи вкупно 50 бода и

2) испит кој е составен од два дела и носи вкупно 50 бода и тоа:

- стручен тест кој носи 35 бода и
- познавање на англиски јазик кој носи 15 бода.

(6) Постигнатиот просечен успех од ставот (5) точка 1) на овој член се вреднува согласно постигнат просечен успех од сите предмети на прв циклус на високо образование кое го завршил здравствениот работник, односно здравствениот соработник и рангирањето на универзитетот според ранг-листата на домашни универзитети согласно со Законот за високото образование.

(7) Начинот на бодирање на кандидатите врз основа на постигнатиот просечен успех од ставот (5) точка 1) на овој член, базата на прашања и бројот на поставени прашања на испитот и начинот на спроведување на испитот ги утврдува министерот за здравство.

(8) Министерството за здравство, во соработка со Лекарската комора, го организира спроведувањето на испитот од ставот (5) точка 2) на овој член.

(9) По исклучок од ставот (5) на овој член, во случај кога се пријавиле да ја довршат започнатата специјализација, односно супспецијализација во рамки на програмата за кофинансирање специјализанти, односно супспецијализанти, селекцијата на здравствените работници, односно здравствените соработници се врши врз основа на следниве критериуми:

1) постигнат просечен успех од сите предмети на прв циклус на високо образование (во натамошниот текст: просечен успех) кој носи вкупно 30 бода;

2) времетраење на спроведениот специјалистички, односно супспецијалистички стаж искажан преку број на месеци на спроведен специјалистички, односно супспецијалистички стаж (во натамошниот текст: должина на специјалистички, односно супспецијалистички стаж) кој носи 40 бода и

3) испит кој е составен од два дела и носи вкупно 30 бода и тоа:

- стручен тест кој носи 20 бода и
- познавање на англиски јазик кој носи 10 бода.

(10) Должината на специјалистичкиот, односно супспецијалистичкиот стаж од ставот (9) точка 2) на овој член се вреднува согласно со бројот на месеци што специјализантот, односно супспецијализантот ги поминал на специјалистички, односно супспецијалистички стаж, при што специјализантот, односно супспецијализантот кој има најголем број на месеци спроведен специјалистички, односно супспецијалистички стаж добива 40 бода.

(11) Здравствените работници, односно здравствените соработници од ставот (1) на овој член започнуваат со спроведување на специјалистичкиот, односно супспецијалистичкиот стаж по добивање на решение за запишување на специјализација, односно супспецијализација донесено од страна на Министерството за здравство согласно со ранг-листата составена врз основа на бројот на бодови пресметани согласно со ставот (5), односно ставот (9) на овој член.

(12) Министерството за здравство, јавните здравствени установи и здравствениот работник, односно здравствениот соработник од ставот (11) на овој член склучуваат договор за специјализација, односно супспецијализација со кој се уредуваат меѓусебните права и обврски во однос на реализацијата на специјализацијата, односно супспецијализацијата, обврската да работи во јавната здравствена установа во која се вработил согласно со ставот (3) на овој член, како и висината на средствата што треба да ги надомести ако предвреме ја напушти установата по негово барање или по неговата вина и соодветната гаранција во случај на неисполнување на обврската кон јавната здравствена установа.

(13) Времетраењето на обврската за специјализантот, односно супспецијализантот да работи во јавната здравствена установа во која се вработил согласно со ставот (3) на овој член се уредува со договорот за специјализација, односно супспецијализација од ставот (12) на овој член согласно со членовите 147 став (1) и 147-а од овој закон.

(14) Специјализантот кој се вработил согласно со ставот (3) на овој член кој по негово барање или по негова вина нема да ја исполни обврската од ставот (13) на овој член е должен на Министерството за здравство да му надомести средства во висина пет пати повисока од износот на средствата одвоени од програмата за кофинансирање за неговата специјализација, а супспецијализантот средства во висина четири пати повисока од износот на средствата одвоени од програмата за кофинансирање за неговата супспецијализација.

Кофинансирање на специјализација, односно супспецијализација по педијатрија и гинекологија и акушерство

Член 150-д

(1) Со програмата за кофинансирање од членот 150-г став (1) од овој закон се опфатени и докторите на медицина кои ќе се запишат на специјализација, односно супспецијализација по педијатрија или на специјализација по вонболничка педијатрија, како и на специјализација, односно супспецијализација по гинекологија и акушерство.

(2) Докторите на медицина од ставот (1) на овој член кои навреме ја завршиле специјализацијата, односно супспецијализацијата склучуваат договор со Фондот за здравствено осигурување на Македонија за избран лекар педијатар, односно гинеколог и за нив капитацијата ќе се пресметува стимулативно во вредност од 1000 поени на месечно ниво, во времетраење од 36 месеци, по што не се применува принципот на стимулација туку се пресметува капитација согласно со прописите за начинот на плаќање на здравствените услуги во примарна здравствена заштита.

(3) Одредбите од членот 150-г ставови (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) и (12), од овој закон се применуваат и на запишувањето на специјализација, односно супспецијализација на докторите на медицина од став (1) на овој член.

(4) Министерството за здравство и докторите на медицина од ставот (1) на овој член склучуваат договор за специјализација, односно супспецијализација со кој се уредуваат меѓусебните права и обврски во однос на реализацијата на специјализацијата, односно супспецијализацијата, обврската по стекнувањето на статусот специјалист, односно супспецијалист да работи во јавна или приватна здравствена установа во Република Македонија, соодветната гаранција во случај на неисполнување на оваа обврска, како и висината на средствата што треба да ги надомести ако по негово барање или по негова вина не ја исполни обврската.

(5) Времетраењето на обврската за специјализантот, односно супспецијализантот да работи во јавна или приватна здравствена установа во Република Македонија се уредува со договорот за специјализација, односно супспецијализација од ставот (4) на овој член согласно со членовите 147 став (1) и 147-а од овој закон.

(6) Специјализантот кој по негово барање или по негова вина нема да ја исполни обврската од ставот (5) на овој член е должен на Министерството за здравство да му надомести средства во висина пет пати повисока од износот на издвоените средства од програмата за кофинансирање, а супспецијализантот средства во висина четири пати повисока од износот на средствата одвоени од програмата за кофинансирање за неговата супспецијализација.“

Член 36

Во членот 151-а став (2) се менува и гласи:

„(2) Членовите од 144-а до 144-љ и 145-а од овој закон не се применуваат на:

- здравствените работници со завршено високо образование од областа на медицината кои спроведуваат специјализација по епидемиологија, имунологија, медицинска генетика и молекуларна биологија, клиничка фармакологија, медицинска биохемија, медицина на трудот, медицинска микробиологија со паразитологија, нуклеарна медицина, патологија, судска медицина, социјална медицина и јавно здравје, спортска медицина и хигиена со здравствена екологија, семејна медицина и трансфузиона медицина,

- на здравствените работници со завршено високо образование од областа на фармацијата кои спроведуваат специјализација од областите на здравствените специјализации за дипломираните фармацевти и

- на здравствените работници со завршено високо образование од областа на стоматологијата кои спроведуваат специјализација од областите на здравствените специјализации за доктори на стоматологија.“

Член 37

Насловот пред членот 155-ж се менува и гласи: „Вработување согласно со Годишен план и потребите на јавните здравствени установи“.

Во членот 155-ж став (1) се менува и гласи:

„(1) Директорот на јавната здравствена установа, по претходно мислење на Министерството за информатичко општество и администрација и претходна согласност од Министерството за здравство донесува Годишен план за вработување на административните службеници и на помошно-техничките лица за следната година, согласно со Законот за вработените во јавниот сектор.“

По ставот (1) се додава нов став (2), кој гласи:

„(2) Давателите на јавните услуги во областа на здравството се вработуваат согласно со потребите на јавните здравствени установи.“

Ставот (2) кој станува став (3) се менува и гласи:

„(3) Постапките за пополнување на работни места согласно со овој закон се спроведуваат по претходно известување за обезбедени финансиски средства од Министерството за финансии. Директорот на јавната здравствена установа преку Министерството за здравство доставува барање за давање согласност за обезбедени финансиски средства до Министерството за финансии.“

По ставот (3) се додаваат пет нови става (4), (5), (6), (7) и (8), кои гласат:

„(4) Постапката за вработување на здравствените работници и здравствените соработници во јавните здравствени установи се врши согласно со овој закон.

(5) Вработувањето од ставовите (2) и (4) на овој член се врши преку склучување на договор на неопределено време.

(6) По исклучок од ставот (5) на овој член, во случај на неможност од спроведување на постапка за вработување на неопределено време, а кога постои потреба во јавната здравствена установа од здравствени работници и/или здравствени соработници, заради непречено вршење на јавната услуга на установата, истите може да се вработат со договор за вработување на определено време до пет години.

(7) За вработените од ставот (6) на овој член, во целост се применуваат одредбите од овој закон.

(8) Доколку вработените од ставот (6) на овој член, се запишат на специјализација, односно супспецијализација за која се упатени од јавната здравствена установа во која се вработени, се склучува договорот за специјализација, односно супспецијализација согласно овој закон, а работниот однос по истекот на пет години се трансформира во работен однос на неопределено време.“

Член 38

Во членот 164 по ставот (2) се додаваат пет нови става (3), (4), (5), (6) и (7), кои гласат:

„(3) Здравствен работник со средно, вишо или високо стручно образование или со 180 ЕКТС од областа на медицината (медицински сестри, медицински техничари и радиолошки технолози), кој врши здравствена дејност во приватна здравствена установа, а кој има работно искуство од структурата од најмалку три години стекнато во јавна здравствена установа или работно искуство од структурата од најмалку седум години стекнато во јавна или приватна здравствена установа која врши болничка здравствена дејност, може да биде преземен во јавна здравствена установа на секундарно и терцијарно ниво, без објавување на оглас, врз основа на писмено барање на директорот во кое е образложена потребата од преземање и писмена согласност на здравствениот работник, директорите, односно директорот на јавната здравствена установа во која треба да биде преземен, Министерството за здравство и Фондот за здравствено осигурување на Македонија.

(4) Здравствените работници со средно, вишо или високо стручно образование или со 180 ЕКТС од областа на стоматологијата и фармацијата, кои биле вработени во приватните здравствени установи, основани врз основа на закуп на простор и опрема на делови од јавните здравствени установи согласно со Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 38/1991, 46/1993, 55/1995, 10/2004, 84/2005, 111/2005, 65/2006, 5/2007, 77/2008, 67/2009, 88/10, 44/11 и 53/11) во процесот на приватизација на делови од јавните здравствени установи во кои се врши примарна здравствена заштита по пат на издавање на простор и опрема под закуп, а кои до денот на вработувањето во приватните здравствени установи работеле во јавна здравствена установа и по 1 јануари 2007 година останале без работа поради престанок на приватната здравствена установа (по основ на смрт или остварување на право на пензија на здравствениот работник кој е носител на дејност на кого му се издадени под закуп просторот и опремата, престанок на договорот за издавање на простор и опрема под закуп или стечај или ликвидација на приватната здравствена установа) и се уште не исполниле услови за остварување на право на старосна пензија, се вработуваат во јавната здравствена установа во која работеле, односно во друга јавна здравствена установа каде што има потреба од овој вид на здравствени работници, доколку во јавната здравствена установа во која работеле нема слободно работно место.

(5) Здравствените работници од ставот (4) на овој член во рок од две години од денот на влегувањето во сила на овој закон поднесуваат барање за остварување на правото од ставот (4) на овој член до Министерството за здравство. Кон барањето приложуваат документи со кои докажуваат дека ги исполнуваат условите од ставот (4) на овој член. Документите ги доставуваат во оригинал или како копија заверена од нотар.

(6) Министерството за здравство во рок од 60 дена од приемот на барањето од ставот (5) на овој член одлучува по барањето врз основа на доставената документација од ставот (5) на овој член и издава согласност за вработување на здравствениот работник од ста-

вот (4) на овој член во јавната здравствена установа во која работеле, односно во друга јавна здравствена установа каде што има потреба од овој вид на здравствени работници доколку во јавната здравствена установа во која работеле нема слободно работно место.

(7) Јавната здравствена установа од ставот (6) на овој член го пријавува во работен однос здравствениот работник од ставот (3) на овој член согласно со овој закон, врз основа на согласноста од Министерството за здравство.“

Член 39

Во членот 222 став (1) зборовите: „најмногу осум часа неделно“ се бришат.

Во ставот (3) зборовите: „го пропишува министерот за здравство“ се заменуваат со зборовите: „ги утврдува директорот, односно директорите на јавната здравствена установа каде што се вработени здравствените работници-специјалисти кои укажуваат здравствени услуги како дополнителна дејност, во согласност со министерот за здравство.“

Ставот (4) се менува и гласи:

„(4) Цената на здравствената услуга извршена преку дополнителната дејност е составена од четири компоненти и тоа надоместок за трошоците на здравствената установа за интервенцијата, односно дијагностичката постапка, односно за специјалистичко-консултативниот преглед, надоместокот за тимот, добивка на јавната здравствена установа и цена на болнички ден.“

Член 40

Член 223 се менува и гласи:

„(1) Тим на кој му е одобрено вршење на дополнителна дејност има право во текот на еден месец:

- да изврши најмногу десет интервенции, секој работен ден по 17,00 часот и/или во сабота и/или недела,
- да спроведе најмногу десет дијагностички постапки, во сабота и/или недела и
- да изврши најмногу десет специјалистичко-консултативни услуги, во сабота и/или недела.

(2) Право да состави тим има и здравствен работник од приватна здравствена установа, во кој тим членови можат да бидат вработени во јавна и приватна здравствена установа.

(3) По исклучок од ставот (1) на овој член, тимот има право да изврши двојно повеќе интервенции, дијагностички постапки и специјалистичко-консултативни услуги од утврдените само во месецот кој следува по месецот за кој е исплатена парична награда согласно со членот 219 став (8) од овој закон во случај доколку член на тимот е здравствен работник со високо образование од областа на медицинските науки кој во последните три месеци покажал најдобри резултати во работењето согласно со членот 219 став (8) од овој закон.

(4) Тимот кој врши дополнителна дејност има обврска да го внесува во електронската листа на закажани прегледи и интервенции терминот закажан за интервенциите, дијагностичките постапки и специјалистичко-консултативните услуги од ставот (1) на овој

член. Тимот кој врши дополнителна дејност доставува барање за определување на термин за вршење на здравствените услуги до директорот на јавната здравствена установа, кој е должен да направи распоред за користење на слободни термини. Тимот кој не е задоволен од направениот распоред за користење на слободни термини има право да поднесе приговор до управниот одбор на јавната здравствена установа, кој е должен да одлучи по поднесениот приговор во рок од осум дена од денот на поднесување на приговорот.

(5) Тимот кој врши дополнителна дејност, по исклучок од членот 39-а став (12) од овој закон, а со согласност на пациентот е должен да го откаже терминот закажан за користење на истата здравствена услуга преку електронската листа на закажани прегледи и интервенции.

(6) Здравствената услуга извршена преку дополнителна дејност е целосно на товар на пациентот како осигурено или неосигурено лице. Пациентот како осигурено лице нема право да бара надоместок на трошоците за здравствената услуга извршена како дополнителна дејност од Фондот.“

Член 41

Во членот 249-в став (1) точка 15., зборовите: „и продажба“ се бришат.

Во ставот (2) по зборот „стандардите“ се додаваат зборовите: „и начинот“, по зборот „сертификација“ се додаваат зборовите: „и одобрување за користење“, а зборовите: „точка 13“ се заменуваат со зборовите: „точка 15“.

Член 42

Во членот 277 по ставот (6) се додава нов став (7), кој гласи:

„(7) Јавните здравствени установи имаат право да ги рекламираат здравствените услуги кои ги вршат за странци кои самите ги намируваат трошоците за лекување, во средства за јавно информирање, на други носачи на огласни и рекламни пораки во Република Македонија и во странство, како и на интернет.“

Член 43

Во членот 318 став (3) зборовите: „до денот на навршување 65 години возраст,“ се бришат.

Член 44

Во членот 328 став (2) по зборовите: „специјализирани болници“ се додаваат зборовите: „или центри“.

Член 45

(1) Правните лица специјализирани продавници кои вршат промет на мало со медицински средства запишани во регистарот на специјализирани продавници за медицински средства и правните лица-трговски друштва кои вршат дејност очна оптика, од членот 8 од овој закон со кој се додава нов член 96-а, треба да го усогласат своето работење со овој закон во рок од три година од влегувањето во сила на овој закон.

(2) Оптометристите кои до денот на влегувањето во сила на овој закон извршиле пробна работа согласно со членот 12 од овој закон со кој се додава нов став (4) на членот 117, треба да го положат стручниот испит во рок од една година од влегувањето во сила на овој закон.

Член 46

Членот 20 од овој закон со кој се додава со нов став (3) на членовите 144-с и 25 од овој закон со кој се додава нов став (4) на членот 145-а ќе се применуваат до 1 јануари 2020 година.

Член 47

Во членот 44 став (1) од Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 10/15), по зборовите: „нов член 144-с став (2) и“ се додаваат зборовите: „нов член 144-и став (2) во делот со кој е утврдено дека десет члена на Националната комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит ги исполнуваат условите од членот 144-с став (2) од овој закон“, а зборовите: „15 септември 2017 година“ се заменуваат со зборовите: „1 јануари 2020 година“.

Ставот (2) се менува и гласи:

„(2) До започнувањето на примената на одредбите од членовите 121 став (5), 144-с став (2) и 144-и став (2) во делот со кој е утврдено дека десет члена на Националната комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит ги исполнуваат условите од членот 144-с став (2) од овој закон и членот 145-а став (3) од овој закон, стручниот испит се полагаат пред комисија составена од пет членови кои се доктори на наука од областа на медицината, односно фармацијата, односно од областа на стоматологijата, Националната комисија за изготвување на базите на прашања и студии на случаи за полагање на интермедијалниот и специјалистичкиот испит е составена од десет члена, а интермедијалниот испит и специјалистичкиот испит се полагаат пред комисија составена од тројца членови кои се доктори на медицински науки, специјалисти во истата или во сродна гранка на медицината за која се спроведува специјализацијата, избрани во наставно-научно или научно звање, со издадени најмалку:

- еден научен труд со импакт фактор до 1 јануари 2016 година,
- два научни труда со импакт фактор до 1 јануари 2017 година,
- три научни труда со импакт фактор до 1 јануари 2018 година,
- четири научни труда со импакт фактор до 1 јануари 2019 година и
- пет научни труда со импакт фактор до 1 јануари 2020 година.“

Член 48

Во членот 45 од Законот за изменување и дополнување на Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 10/15), зборовите: „позитрон-емисионска“ се заменуваат со зборовите: „позитронско-емисиона“.

Член 49

Специјализантите кои започнале да спроведуваат специјалистички стаж до 31 јануари 2015 година или положиле специјалистички испит до денот на влегувањето во сила на овој закон се стекнуваат со стручен назив специјалист од соодветната гранка на специјализација без да го исполнат условот од членот 145-в став (1) точка 2) од Законот за здравствената заштита („Службен весник на Република Македонија“ број 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15 и 192/15).

Член 50

Ценовниците за здравствените услуги што се даваат на странци, предвидени со членот 4 од овој закон, ќе се донесат во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 51

(1) Подзаконските прописи чие донесување е утврдено со овој закон ќе бидат донесени во рок од една година од денот на влегувањето во сила на овој закон.

(2) До донесувањето на подзаконските прописи од овој закон ќе се применуваат прописите што биле во сила пред денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 52

Здравствените работници со високо образование од областа на медицината кои завршиле стаж на специјализација и положиле специјалистички испит до денот на влегувањето во сила на овој закон, имаат право да се запишат на супспецијализација и да го спроведат супспецијалистичкиот стаж во согласност со плановите и програмите за супспецијализација на здравствените работници со високо образование од областа на медицината, како и да го полагаат супспецијалистичкиот испит согласно со прописите според кои ја завршиле специјализацијата.

Член 53

Високообразовните установи кои се овластени да спроведуваат специјализации и супспецијализации, плановите и програмите за специјализација/супспецијализација по вонболничка ургентна медицина и вонболничка педијатрија со време на траење од 36 месеци од членот 11 од овој закон ќе ги достават до министерот за здравство во рок од еден месец од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 54

Специјализантите, односно супспецијализантите кои до денот на влегувањето во сила на овој закон се запишани на специјализација, односно супспецијализација, може да се пријават да ја довршат започнатата специјализација, односно супспецијализација во рамки на програмата за кофинансирање на специјализации и супспецијализации под услови и во рокови утврдени во членот 33 од овој закон, со кој се додаваат членовите 150-г и 150-д.

Член 55

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди прецизен текст на Законот за здравствената заштита.

Член 56

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

L I G J

PËR NDRYSHIMIN DHE PLOTËSIMIN E LIGJIT
PËR MBROJTJE SHËNDETËSORE

Neni 1

Në Ligjin për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15 dhe 192/15), në nenin 15 pas pikës 35 shtohet pikë e re 36., si vijon:

„36. "Optometrist" është punëtor shëndetësor me arsim të lartë profesional nga sfera e optometrisë dhe optikës së syve, me punë provuese të realizuar (së paku 15 vite përvojë pune pas diplomimit si optik në prodhim dhe/ose shitje të pajisjeve optike dhe mjeteve ose së paku dy vite përvojë pune në kryerjen e veprimtarisë shëndetësore optometri nën mbikëqyrje të doktorit të mjekësisë specialist të oftalmologjisë) dhe provim profesional të kaluar i cili kryen veprimtari shëndetësore optometri në pajtim me këtë ligj dhe i cili mund të punojë në institucion shëndetësor publik, në institucion shëndetësor privat oftalmologjik, shitore të specializuar që kryen qarkullim me pakicë me mjete mjekësore, e regjistruar në regjistrin e shitoreve të specializuara për mjete mjekësore, dhe tek personi juridik-shoqëri tregtare që kryen veprimtari optikë e syve."

Pikat 36., 37., 38., 39. dhe 40. bëhen pika 37., 38., 39., 40. dhe 41.

Neni 2

Në nenin 26 në paragrafin (1), pas alinesë 27 shtohet aline e re 28, si vijon:

"-përcaktimi dhe korigjimi i anomalive të refraksionit me syze dhe thjerrëza dhe në lidhje me atë përcaktim, zëvendësim dhe përshkrim të syzeve dhe/ose përcaktim, zëvendësim dhe përshkrim të thjerrëzave, me përjashtim të fëmijëve deri në moshën 14 vjet, në institucione shëndetësore dhe persona juridikë mbi të cilët kryhet mbikëqyrje profesionale nga komisioni i formuar nga ministri i Shëndetësisë në bashkëpunim me shoqatën profesionale të doktorëve të mjekësisë specialistë të oftalmologjisë."

Neni 3

Në nenin 27 në paragrafin (5), pas fjalëve: "në punën e punëtorëve shëndetësor dhe bashkëpunëtorëve shëndetësor" vihet presje dhe shtohen fjalët: "si dhe çdo person tjetër i punësuar dhe person i angazhuar me punë në

cilën do bazë në institucionin shëndetësor", kurse fjalët: "sipas të cilave punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë" zëvendësohen me fjalët: "sipas të cilave këto persona".

Neni 4

Pas nenit 44 shtohet titull i ri dhe nen i ri 44-a, si vijon:
"Kushtet për dhënien e shërbimeve shëndetësore të cilat vetë i përmbushin shpenzimet për mjekim

Neni 44-a

(1) Në institucionet shëndetësore të cilat kryejnë shërbime shëndetësore për të huajt të cilët vetë i përmbushin shpenzimet për mjekim- shërbimin shëndetësor e jep ekipi i udhëhequr nga punëtori shëndetësor- specialist i cili do ta kryejë intervenimin, përkatësisht do ta zbatojë procedurën diagnostike, përkatësisht do ta kryejë kontrollin konsultativ specialistik.

(2) Ekipi i udhëhequr nga punëtori shëndetësor-specialist nga paragrafi (1) të këtij neni ka të drejtë në të hyra plotësuese, përkatësisht kompensim për shërbimin e kryer shëndetësor, që nuk paraqet pjesë nga rroga e anëtarëve të ekipit. Kompensimi për ekipin për shërbimin shëndetësor të kryer paguhet nga çmimi që institucioni shëndetësor publik e arkëton nga pacienti-i huaj dhe arrin 70% nga profiti që e realizon institucioni shëndetësor publik nga çmimi i arkëtuar për shërbimin e kryer.

(3) Për shërbimet shëndetësore që u jepen të huajve arkëtohet sipas listës së çmimeve të miratuar nga drejtori i shërbimit shëndetësor publik, për të cilin jep pëlqim ministri i Shëndetësisë."

Neni 5

Në nenin 60 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me përjashtim të paragrafit (1) alineja 1 të këtij neni, në rast të themelimit të institucionit shëndetësor privat nga mbrojtja shëndetësore primare ose formim të ekipit të ri në institucionin shëndetësor privat ekzistues nga mbrojtja shëndetësore primare, që veprimtarinë e kryen në hapësira të institucionit shëndetësor publik në bazë të marrëveshjes për qira të hapësirës të lidhur në pajtim me këtë ligj, mjeku i zgjedhur, ose stomatologu, përkatësisht doktori i mjekësisë i sapopunësuar ose doktori i stomatologjisë mund në mënyrë të mëvetësishme të ofrojë mbrojtje shëndetësore pa pjesëmarrje të infermieres, përkatësisht infermieres së stomatologjisë në ekip, por jo më gjatë se 24 muaj nga themelimi i institucionit shëndetësor privat, përkatësisht nga formimi i ekipit të ri, derisa doktori i mjekësisë ose doktori i stomatologjisë në institucionin shëndetësor privat nuk e zgjedhin si mjek të zgjedhur 700 pacientë, me ç'rast ekziston obligimi që të kompletohet ekipi."

Neni 6

Në nenin 86-a, në titullin dhe në paragrafët (1), (2) dhe (3), fjalët: "pozitron-emisioni" zëvendësohet me fjalët: "pozitroni-emisioni".

Neni 7

Në nenin 96 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Shkollat fillore shtetërore për nxënës me nevoja të veçanta arsimore mund të zbatojnë masa të caktuara nga veprimtaria shëndetësore e nivelit primar për nxënësit e tyre."

Paragrafët (3), (4), (5), (6), (7) dhe (8) bëhen paragrafë (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9).

Neni 8

Pas nenit 96 shtohet nen i ri 96-a, si vijon:

"Neni 96-a

(1) Personat juridikë shitore të specializuara të cilat kryejnë qarkullim me pakicë me mjete mjekësore, të regjistruara në regjistrin e shitoreve të specializuara për mjete mjekësore, dhe personat juridikë-shoqëri tregtare që kryejnë veprimtari optikë e syve, mund të kryejnë veprimtari shëndetësore optometri nëse posedojnë pajisje adekuate për kryerjen e kësaj veprimtarie shëndetësore dhe kanë në marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar me orar të plotë pune optometrist nga neni 15 pika 36 e këtij ligji.

(2) Hapësirën, pajisjen dhe kuadrin e nevojshëm për kryerjen e veprimtarisë shëndetësore nga paragrafi (1) i këtij neni e përcakton ministri i Shëndetësisë.

(3) Shërbimet shëndetësore të dhëna në personat juridikë nga paragrafi (1) të këtij nuk janë në ngarkim të Fondit."

Neni 9

Në nenin 104 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) i këtij neni, kur është e nevojshme avancimi i punës së institucioneve shëndetësore përmes bartjes së shkathtësive dhe njohurive nga sfera e mjekësisë dhe udhëheqjen me institucionet shëndetësore, drejtor mund të emërohet person i cili krahas kushteve të përcaktuara me dispozitat nga sfera e lëvizjes, qëndrim dhe punësim të të huajve i plotëson edhe kushtet në vijim:

1) është shtetas i vendit anëtar të OECD;

2) në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor në vend shtetas i të cilit është, në vend tjetër anëtar të OECD dhe/ose në Republikën e Maqedonisë nuk i është shqiptuar dënim ose sanksion kundërvajtës ndalesë për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;

3) ka mbaruar jashtë vendit ciklin e parë, dytë dhe/ose të tretë të studimeve nga sfera e shkencave të mjekësisë ose shkencave stomatologjike, përkatësisht farmacisë ose arsim të lartë jashtë vendit nga sfera e shkencave ekonomike ose juridike, menaxhmentit shëndetësor publik ose studime akademike të mbaruara jashtë vendit dhe

4) ka së paku pesë vite përvojë pune në institucion shëndetësor në vend anëtar të OECD në pozicion udhëheqës."

Paragrafët (3), (4), (5), (6) dhe (7) bëhen paragrafë (4), (5), (6), (7) dhe (8).

Neni 10

Në nenin 105 pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) të këtij neni, kur është e nevojshme avancimi i punës së institucioneve shëndetësore përmes bartjes së shkathtësive dhe njohurive nga sfera e mjekësisë dhe udhëheqjen me institucionet shëndetësore, për drejtor mjekësor mund të emërohet person i cili krahas kushteve të përcaktuara me dispozitat nga sfera e lëvizjes, qëndrim dhe punësim të të huajve i plotëson edhe kushtet në vijim:

1) është shtetas i vendit anëtar të OECD;

2) në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor në vend shtetas i të cilit është, në vend tjetër anëtar të OECD dhe/ose në Republikën e Maqedonisë nuk i është shqiptuar dënim ose sanksion kundërvajtës ndalesë për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;

3) ka mbaruar jashtë vendit ciklin e parë, dytë dhe/ose të tretë të studimeve nga sfera e shkencave të mjekësisë ose stomatologjike, përkatësisht farmaci dhe

4) ka së paku pesë vite përvojë pune në institucion shëndetësor në vend anëtar të OECD në pozicion udhëheqës."

Paragrafi (3) bëhet paragrafi (4).

Pas paragrafin (4) i cili bëhet paragrafi (5), shtohet paragrafi i ri (6), si vijon:

"(6) Me përjashtim nga paragrafi (4) të këtij neni, kur është e nevojshme avancimi i punës së institucioneve shëndetësore përmes bartjes së shkathtësive dhe njohurive nga sfera e mjekësisë dhe udhëheqjen me institucionet shëndetësore, për drejtor mund të emërohet person i cili krahas kushteve të përcaktuara me dispozitat nga sfera e lëvizjes, qëndrim dhe punësim të të huajve i plotëson edhe kushtet në vijim:

1) është shtetas i vendit anëtar të OECD;

2) në momentin e emërimit me aktgjykim të plotfuqishëm gjyqësor në vend shtetas i të cilit është, në vend tjetër anëtar të OECD dhe/ose në Republikën e Maqedonisë nuk i është shqiptuar dënim ose sanksion kundërvajtës ndalesë për kryerjen e profesionit, veprimtarisë ose detyrës;

3) ka mbaruar jashtë vendit ciklin e parë, dytë dhe/ose të tretë të studimeve nga sfera e shkencave ekonomike ose juridike, menaxhmenti shëndetësor publik ose studime akademike tjera dhe

4) ka së paku pesë vite përvojë pune në institucion shëndetësor në vend anëtar të OECD në pozicion udhëheqës."

Paragrafët (5), (6), (7) dhe (8) bëhen paragrafë (7), (8), (9) dhe (10).

Neni 11

Në nenin 106 në paragrafin (3), pas fjalëve "në ngarkim të kandidatit" vihet presje dhe shtohen fjalët: "kurse lartësia e këtyre shpenzimeve përcaktohet duke pasur parasysh shpenzimet për organizim dhe zbatimin të trajnimit për dhënie e provimit për drejtor të institucionit shëndetësor publik në pajtim me programin për dhënie e provimit, numrin e moduleve të këtij programi dhe kompensimin e anëtarëve të komisionit të provimeve për zbatimin e provimit."

Në paragrafin (4), pas fjalëve: "si dhe" shtohen fjalët: "lartësinë e shpenzimeve për përgatitjen e kandidatit për drejtor për dhënie e provimit për drejtor dhe lartësinë e shpenzimeve për dhënie e provimit,".

Neni 12

Në nenin 117 në paragrafin (1) shtohet fjali e re si vijon: "Një pjesë nga puna provuese dhe aftësimi për dhënie e provimit profesional përmes të cilës fitohen njohuri praktike dhe shkathtësi punëtorët shëndetësorë me arsim sipëror, si dhe punëtorët shëndetësorë me arsim të mesëm dhe lartë detyrimisht e marrin në Qendrën Simuluese Mjekësore përmes trajnimit me pajisje e cila simulon gjendje patologjike të njeriut dhe mundëson kontroll të shkathtësive të fituara përmes intervenimeve diagnostike dhe terapeutike të kryera në pajisje, të rasteve konkrete të dhëna sipas zgjedhjes së rastit, me ç'rast njëkohësisht kryhet video incizim i tërë intervenimit."

Pas paragrafit (3) shtohet paragrafi i ri (4), si vijon:

"(4) Me përjashtim nga paragrafi (3) të këtij neni si punë provuese e punëtorit shëndetësor me arsim profesional sipëror nga sfera e optometrisë dhe optikës së syve llogaritet së paku 15 vite përvojë pune si optik në optikë për sy në prodhim dhe/ose shitje të veglave optike dhe mjete ose së paku dy vjet përvojë pune në kryerjen e veprimtarisë shëndetësore nga neni 26 paragrafi (1) alineja (28) të këtij ligji nën mbikëqyrjen e doktorit të mjekësisë specialist të oftalmologjisë.

Paragrafi (4) bëhet paragrafi (5)."

Neni 13

Në nenin 118 në paragrafët (2) dhe (3) fjala "përcakton" zëvendësohet me fjalën "konstaton".

Pas paragrafin (3) shtohet paragrafi i ri (4), si vijon:

"(4) Pas miratimit të rregullave nënligjore nga paragrafët (2) dhe (3) të këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë t'i publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë"."

Neni 14

Në nenin 121 në paragrafin (1) pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: "ose me plotësimin e kushteve nga neni 117 paragrafi (4) të këtij ligji për optometristët".

Në paragrafi (5) fjalët: "paragrafët (3) dhe (4)" zëvendësohen me fjalët: "paragrafi (3)".

Në paragrafin (6) fjala "certifikatë" zëvendësohet me fjalën "dëshmi".

Në paragrafin (7), (8), (10) dhe (11), pas fjalëve: "punëtori shëndetësor" presja dhe fjalët: "përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor" shlyhet.

Paragrafi (13) ndryshohet si vijon:

„(13) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit profesional jepen në hapësirë, në veçanti të pajisur për dhënie e provimit me pajisje informatike teknike materiale, internet lidhje dhe pajisje për incizim të provimit. Dhënia e pjesës së parë dhe të dytë të provimit profesional incizohet dhe emitohet drejtpërdrejt në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë, kurse nëse për shkak të arsyeve teknike incizimi ndërpritet, incizimi nga tërë provimi vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë. Dhënia e pjesës së tretë të provimit profesional përbëhet nga kontrolli i njohurive dhe shkathtësive në Qendrën Simuluese Mjekësore me ç'rast kryhet video incizim gjatë tërë intervenimit, si dhe kontroll të njohurive dhe aftësitë të

pacientëve të vërtetë në ambulantë, dhomën spitalore ose në hapësira për kryerjen e intervenimeve, të cilat nuk incizohet."

Në paragrafin (16), dhe (17), pas fjalës "punëtori shëndetësor" presja dhe fjalët: "përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor" shlyhet.

Në paragrafin (18) pas fjalëve: "punëtori shëndetësor" presja dhe fjalët: "përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor" shlyhen, kurse fjala "specialistik" zëvendësohet me fjalën "profesional".

Pas paragrafin (19) shtohet paragraf i ri (20), si vijon:

"(20) Mënyrën e paraqitjes për dhënien e provimit dhe mënyrën e kalimit të provimit profesional të punëtorëve shëndetësore me arsim sipëror, numrin e pyetjeve të parashtruara si dhe shembujve praktik, kohëzgjatjen dhe numrin e pikëve që konsiderohen se provimi profesional është kaluar, dorëzimin e kundërshtimit nga punëtori shëndetësor i cili nuk e ka kaluar provimin dhe mënyrën e lëshimit të dëshmisë për provim profesional të kaluar, si dhe formën dhe përmbajtjen e dëshmisë për provim të kaluar profesional të punëtorit shëndetësor me arsim sipëror, përcaktohen nga ministri i Shëndetësisë pas mendimit paraprak të Odës së Mjekëve, Stomatologjike dhe Farmaceutike."

Neni 15

Në nenin 138 në paragrafi (2) pas fjalëve: "Degë të specializim dhe subspecializimit" dhe shtohen fjalët: "nga sfera e mjekësisë".

Pas paragrafit (2) shtohen katër paragrafë të rinj (3), (4), (5) dhe (6), si vijon:

"(3) Degët e specializimeve dhe subspecializimeve nga sfera e stomatologjisë dhe farmacisë, si dhe degët e specializimeve dhe subspecializimeve të bashkëpunëtorëve shëndetësor, kohëzgjatja e tyre, pjesë të stazhit të specializimeve (turnuseve), planet dhe programet, si dhe mënyrën e dhënies së provimit dhe formularin e librezës së specializantit dhe të librit për evidencë për procedurat e zbatuara dhe intervenimet gjatë stazhit të specializimeve i përcakton ministri i Shëndetësisë pas mendimit paraprak të institucionit të arsimit të lartë adekuat.

(4) Me rregullën nënligjore nga paragrafi (2) të këtij neni përcaktohet specializimi në mjekësi urgjente jashtë spitalore me kohëzgjatje prej 36 muaj (në tekstin e mëposhtëm: mjekësia urgjente jashtëspitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj), në të cilën të drejtë të regjistrohen kanë punëtorët shëndetësorë me arsim sipëror nga sfera e mjekësisë, të punësuar në shërbimet e ndihmës mjekësore urgjente në institucionet shëndetësore publike.

(5) Doktorët e mjekësisë së përgjithshme të cilët punojnë si mjekë të zgjedhur në pajtim me nenin 32 të këtij ligji dhe doktorët e mjekësisë së përgjithshme të cilët punojnë tek mjekët e zgjedhur, me kusht të kenë së paku tre vjet përvojë pune si mjek të zgjedhur, kanë të drejtë të regjistrohen në specializim në pediatri në jashtëspitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj (në tekstin e më poshtëm; pediatri jashtëspitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj), me ç'rast do t'u ndahet licencë për kryerjen e veprimtarisë shëndetësore në rrjetin e nivelit primar për mbrojtje shëndetësore si mjek i zgjedhur specialist i pediatriisë pa zbatim të procedurës për ndarjen e licencës nga neni 229 të këtij ligji.

(6) Doktorët e mjekësisë specialistë të mjekësisë urgjente jashtë spitalore dhe doktorët e mjekësisë specialistë të pediatriisë jashtë spitalore nga paragrafi (5) të këtij neni, kanë të drejtë pas përfundimit të specializimit të mjekësisë urgjente jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muajsh, përkatësisht pediatriisë jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj në mënyrë plotësuese t'i realizojnë pjesët nga stazhi për specializim për mjekësi urgjente, përkatësisht pediatri spitalore të cilat nuk janë përfshirë në planet dhe programet për mjekësi urgjente jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj, përkatësisht pediatri jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj me ç'rast marrin titullin profesional specialist i mjekësisë urgjente, përkatësisht specialist i pediatriisë spitalore në bazë të vendimit të institucionit të arsimit të lartë e cila e zbaton specializimin, të miraturat me kërkesë të specializantit (e drejta e kalueshmërisë)."

Neni 16

Në nenin 140 në paragrafin (3) fjalët: "me testues evropian oficial, anëtar i shoqatës ALTE të testuesve evropianë" shlyhen.

Pas paragrafit (9) shtohet tetë paragrafë të rinj (10), (11), (12), (13), (14), (15), (16) dhe (17), si vijojnë:

"(10) Lartësia e kompensimit për zbatimin të mësimit teorik, trajnimin praktik dhe dhënien e provimit specialistik të doktorëve të mjekësisë të regjistruar në specializim për mjekësi urgjente jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muajve në pajtim me nenin 138 paragrafi (4) të këtij ligji dhe doktorëve të mjekësisë së përgjithshme të regjistruar në specializim në pediatri jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj në pajtim me nenin 138 paragrafi (5) të këtij ligji, përcaktohet në mënyrë dhe duke pasur parasysh kriteret nga paragrafi (2) të këtij neni dhe i njëjti nuk mund të arrijë më shumë se 30% nga lartësia e këtij kompensimi për specializim në mjekësi urgjente, përkatësisht pediatri spitalore.

(11) Për zbatimin e specializimit të mjekësisë urgjente jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj, përkatësisht në pediatriinë jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj, Qeveria e Republikës së Maqedonisë, me propozim të Ministrisë së Shëndetësisë, miraton program për specializim të mjekësisë urgjente jashtë spitalore dhe për pediatri jashtë spitalore, të dyja në kohëzgjatje prej 36 muajsh me të cilin sigurohen mjete financiare për pagimin e kompensimit për zbatimin e mësimit teorik, trajnimin praktik dhe për dhënien e provimit specialistik në lartësinë e nevojshme për zbatimin e këtyre specializimeve.

(12) Ministria e Shëndetësisë deri te Qeveria e Republikës së Maqedonisë dorëzon propozim program për specializim në mjekësinë jashtë spitalore urgjente dhe për pediatri jashtë spitalore, të dyja në kohëzgjatje prej 36 muajve të përgatitur në bazë të numrit të doktorëve të mjekësisë së përgjithshme të interesuar që të regjistrohen në specializim të mjekësisë urgjente jashtë spitalore, përkatësisht të pediatriisë jashtë spitalore, që janë paraqitur në shpalljen publike që Ministria e Shëndetësisë e publikon një herë në vit në ueb faqen e vet. Me shpalljen publike kërkohet paraqitja e doktorëve të mjekësisë së përgjithshme nga të gjitha rajonet statistikore në pajtim me rrjetin e institucioneve

shëndetësore, nga të gjitha komunitet dhe qytetet në Republikën e Maqedonisë me qëllim të sigurohet arritshmëri gjeografike, fizike dhe ekonomike e mbrojtjes shëndetësore në tërë territorin e Republikës së Maqedonisë. Numri i doktorëve të mjekësisë së përgjithshme për të cilët do të sigurohen mjete financiare për pagesë të kompensimit për specializim në mjekësinë urgjente jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj, përkatësisht në pediatri jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj nuk mund të jetë më i madh se lartësia e mjeteve të disponueshme në programin e veçantë nga paragrafi (11) të këtij neni. Në rast të numrit më të madh të doktorëve të interesuar të mjekësisë së përgjithshme të cilët i plotësojnë kushtet nga neni 138 paragrafi (4) dhe (5) dhe nga neni 141 të këtij ligji të cilët janë paraqitur në shpallje, gjatë seleksionimit të atyre për të cilët do të sigurohen mjete financiare kihet kujdes në atë mënyrë të sigurohet arritshmëri gjeografike, fizike dhe ekonomike të mbrojtjes shëndetësore të fëmijëve në të gjitha rajonet statistikore në pajtim me rrjetin e institucioneve shëndetësore, kurse nëse ka më shumë të interesuar për rajon të njëjtë kryhet rangimi i tyre sipas kritereve në vijim edhe atë: 70% nga pikët për sukses mesatar të të interesuarit të arritur në arsim të lartë, 20% për sukses në lëndën nga sfera për të cilën ndahet specializimi dhe 10% sipas kohëzgjatjes së stazhit të punës. Ponderi për pikë për sukses mesatar të kandidatit është arritur në arsimin e lartë dhe suksesi në lëndën llogaritet në mënyrën e përcaktuar nga ministri i Shëndetësisë me rregull nënligjore nga neni 149 paragrafi (4) të këtij ligji. Pas miratimit të programit nga paragrafi (11) të këtij neni, Ministria e Shëndetësisë deri tek institucioni i arsimit të lartë që e zbaton specializimin dorëzon listë të doktorëve të mjekësisë së përgjithshme për regjistrim të tyre në specializim për mjekësi urgjente jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj, përkatësisht pediatri jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj.

(13) Në ditët e vikendit (e shtunë dhe e diel) zbatohet mësim teorik, si dhe pjesa praktike nga stazhi specialistik në pediatri jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muaj e cila zbatohet në klinikën universitare për sëmundje të fëmijëve, klinikën universitare për kirurgji të fëmijëve dhe në institucionin publik shëndetësor i cili kryen veprimtari shëndetësore të mjekimit të sëmundje të mushkërive të bardha tek fëmijët.

(14) Specializanti i pediatriisë jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muajve i zotëron dhe përmbushë shkathtësitë profesionale nga mjekësia urgjente për fëmijë, kujdes intensiv dhe merr pjesë në kontrollë konsultative specialistike në ambulantë përmes zbatimit të pjesës së stazhit specialistik në qendrat urgjente pediatrike, në repartet e kujdesit intensiv dhe në ambulantë në kohëzgjatje prej së paku 90 ditëve nga kohëzgjatja e plotë e specializimit prej 36 muajve.

(15) Specializanti i pediatriisë jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muajve ka të drejtë të punësojë doktor të mjekësisë i cili do të jetë zëvendësimi i tij gjatë zbatimit të pjesës së stazhit specialistik nga paragrafi (14) të këtij neni në kohëzgjatje prej 90 ditësh në qendra urgjente pediatrike, në repartin e kujdesit intensiv dhe në ambulantë.

(16) Pjesët e stazhit të specializimeve në pediatri jashtë spitalore në kohëzgjatje prej 36 muajve (turnuse) dhe kohëzgjatja e tyre, planet dhe programet, si dhe mënyrën e zbatimit të stazhit dhe formularin e librezës së specializantit dhe librin për evidencë për procedurat e zbatuara dhe intervenimet gjatë stazhit specialistik i përcakton ministri i Shëndetësisë, me mendim paraprak nga institucioni i arsimit të lartë.

"(17) Pas miratimit të rregullës nënligjore nga paragrafi (16) të këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë t'i publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Në paragrafin (10), i cili bëhet paragrafi (18), pas fjalës "plotësojnë" shtohen fjalët: "institucione të arsimit të lartë dhe", kurse pas fjalës "institucione" vihet presje dhe shtohen fjalët: " si dhe formën dhe përmbajtjen e autorizimit me shkrim për zbatimin e pjesës teorike, përkatësisht praktike të stazhit specialistik."

Paragrafi (11) i cili bëhet paragrafi (19), ndryshohet si vijon:

"(19) Ministri i Shëndetësisë, në bashkëpunim me institucionet e arsimit të lartë nga sfera e mjekësisë, stomatologjisë dhe farmacisë, në bazë të kritereve nga paragrafi (18) të këtij neni i përcakton institucionet shëndetësore në të cilën zbatohet specializimi dhe subspecializimi i punëtorëve shëndetësor dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë me arsim të lartë, të cilëve u lëshon autorizim me shkrim."

Neni 17

Në nenin 141 pas paragrafit (2) shtohet paragrafi i ri (3), si vijon:

"(3) Punëtorët shëndetësorë me arsim të lartë të cilët kanë licencë për punë si specialistë nga degët internistike dhe kirurgjike në specializimin mund të regjistrohen në subspecializim nëse pas kalimit të provimit specialistik kanë një vit përvojë pune si specialistë."

Neni 18

Në nenin 144-b në paragrafin (3) pas fjalëve: "Universiteti i Shangait Xhiao Tong" vihet presje dhe shtohen fjalët: "kurse kanë të drejtë të shfrytëzojnë literaturë profesionale të udhëzuar si literaturë e rekomanduar jo e detyrueshme për degë përkatëse të specializimit".

Neni 19

Në nenin 144-v në paragrafin (13) fjalët: "nga neni 144-b" shlyhen.

Neni 20

Në nenin 144-g në paragrafët (1) dhe (3) fjalët: "së paku një herë në javë merr pjesë edhe mentori i specializantit" zëvendësohet me fjalët: " kurse mentori i specializantit merr pjesë kur specializanti i referon rastet që i ka pasur ditën paraprake".

Neni 21

Në nenin 144-gj paragrafi (8) ndryshohet si vijon:
"(8) Institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi detyrohet të mundësojë mësim të gjuhës angleze nga ana e specializantëve në bashkëpunim me institucionet e arsimit të lartë nga sfera e shkencave filologjike ose në

bashkëpunim me institucione tjera nga sfera e arsimit, ku mësimin do ta zbatojnë persona me së paku 10 vjet përvojë pune në profesion, kurse Ministria e Shëndetësisë detyrohet të organizojë mësim të gjuhëve të huaja që në pajtim me paragrafin (1) të këtij neni mësohen si gjuhë e dytë e huaj. Institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi detyrohet të lidhë marrëveshje për testim të specializantit për njohuritë në të dy gjuhët e huaja në nivel nga paragrafi (2) të këtij neni me institucionet e arsimit të lartë nga sfera e shkencave filologjike. Ministria e Shëndetësisë i kompenson shpenzimet për testim të specializantëve për njohjen e gjuhës së dytë të huaj në nivel të paragrafit (2) të këtij neni me institucionet e arsimit të lartë nga sfera e shkencave filologjike."

Neni 22

Në nenin 144-e në paragrafin (1) fjalët: „Times Higher Education - World University Rankings ose QS World University Rankings“ shlyhen.

Në paragrafin (2), pas fjalës "dhënien e" shtohen fjalët: "kolokuiume" vihet presje, kurse pas fjalës "provim" shtohen fjalët: "si dhe literatura nga e cila përgatitet dhe mirëmbahen ligjëratat për mësim teorik nga neni 144-zh paragrafi (2) të këtij ligji."

Pas paragrafi (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Gjatë specializimit, përkatësisht subspecializimit specializanti mund të shfrytëzojë literaturë profesionale plotësuese për çdo specialitet veças, si literaturë profesionale të padetyrueshme të rekomandueshme për degën përkatëse të specializimit."

Në paragrafin (3), i cili bëhet paragrafi (4), pas fjalës "nen" shtohen fjalët: "dhe të literaturës profesionale të padetyrueshme të rekomandueshme nga paragrafi (3) të këtij neni".

Neni 23

Në nenin 144-x pas paragrafit (2) shtohet paragraf i ri (3), si vijon:

"(3) Me përjashtim nga paragrafi (2) të këtij neni, në rast kur nuk mund të formohet komision nga anëtarët të cilët i plotësojnë kushtet nga paragrafi (2) të këtij neni, provimi intermedial jepet para komisionit që e formon ministri i Shëndetësisë, me propozim të institucionit të arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi, të përbërë nga tre anëtarë të cilët janë specialistë në degë të njëjtë ose të ngjashme të mjekësisë për të cilën zbatohet specializimi, të zgjedhur me titull profesor inordiner ose ordiner. Anëtarëve të komisionit u përcaktohen zëvendës të cilët i plotësojnë kushtet e njëjta si edhe anëtarët e komisionit."

Paragrafët (3), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) dhe (12) bëhen paragrafë (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11), (12) dhe (13).

Neni 24

Në nenin 144-i në paragrafin (2) në fjalinë e parë pika zëvendësohet me presje dhe shtohen fjalët: " nga të cilët tre anëtarë janë me propozim të institucionit të arsimit të lartë që e zbaton specializimin."

Neni 25

Në nenin 144-j paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"(1) Institucioni i arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi teknikut e zbaton provimin intermedial, përkatësisht provimin specialistik dhe i kryen punët profesionale dhe tekniko-administrative për nevojat e zbatimit të provimit intermedial, përkatësisht specialistik."

Në paragrafin (4) fjalt: "provimi intermedial" zëvendësohet me fjalët: "provim intermedial dhe specialistik, si dhe kolokuiumet", kurse fjala "përcakton" zëvendësohet me fjalën "konstaton".

Pas paragrafi (4) shtohet paragraf i ri (5), si vijon:

"(5) Pas miratimit të aktit nënligjor nga paragrafi (4) i këtij neni, Ministria e Shëndetësisë detyrohet menjëherë të publikojë në ueb faqen e Ministrisë dhe në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

Neni 26

Pas neni 144-l shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 144-m dhe 144-n, si vijon:

"Obligimet e institucionit shëndetësor për krijimin e kushteve dhe zbatimin e turnuseve

Neni 144-m

(1) Institucioni shëndetësor në të cilin zbatohet turnus detyrohet të sigurojë së paku një hapësirë për nevojat e specializantëve dhe subspecializantëve, në të cilat janë siguruar kushte për pushim dhe vendosjen e sendeve të tyre personale.

(2) Numri i hapësirave nga paragrafi (1) të këtij neni varet nga numri i specializantëve dhe subspecializantët të cilët zbatojnë stazh specialistik përkatësisht subspecialistik."

Statusi i specializantëve dhe subspecializantëve privatë

Neni 144-n

(1) Me marrjen e statusit të specializantit privat, përkatësisht subspecializantit privat përmes programit për kofinancim nga neni 150-g dhe 150-d të këtij ligji, punëtori shëndetësor dhe bashkëpunëtori shëndetësor i regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me nenin 150 të këtij ligji (specializant privat, përkatësisht subspecializant privat) themelon marrëdhënie pune në kohë të caktuar me institucionin shëndetësor publik për të cilin është paraqitur për specializim përkatësisht subspecializim për periudhën e zbatimit të stazhit specialistik deri në dhënien e provimit specialistik përkatësisht subspecialistik.

(2) Gjaë kohëzgjatjes së marrëdhënies së punës nga paragrafi (1) të këtij neni specializanti privat, përkatësisht subspecializanti privat ka të drejtë në rrogë në lartësi prej një rroge mesatare në Republikën e Maqedonisë e paguar për vitin paraprak dhe kompensime tjera nga rroga në pajtim me ligj.

(3) Institucionet shëndetësore ku zbatohet turnusi, në bazë të marrëveshjes së lidhur me specializant privat, përkatësisht subspecializant privat nga paragrafi (1) të këtij neni, për periudhën e kohëzgjatjes së turnusit paguan kompensim për kohën e kaluar për përsosje profesionale gjatë kohës së kujdestarisë me të cilën sigurohet veprimtari shëndetësore 24-orëshe në lartësi të njëjtë për të punësuarit në institucionin shëndetësor në pajtim me marrëveshjen kolektive.

(4) Nëse specializanti privat, përkatësisht subspecializanti privat gjatë zbatimit të stazhit specialistik, përkatësisht subspecialistik e ndërpret specializimin, përkatësisht subspecializimin në kundërshtim me nenin

144-a paragrafi (2) dhe (3) të këtij ligji detyrohet t'i kompensojë shpenzimet dhe kompensimet tjera për specializimin e tij, përkatësisht subspecializimin me llogaritje të përcaktuar nga ana e Ministrisë së Shëndetësisë. Obligimin e njëjtë specializanti privat, përkatësisht subspecializanti privat e ka nëse nuk e vazhdon specializimin, përkatësisht subspecializimin pas kalimit të kohës për ndërprerje nga neni 144-a paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji.

(5) Specializanti privat, përkatësisht subspecializanti privat nuk do t'i kompensojë shpenzimet nga paragrafi (3) të këtij neni nëse e ka ndërprerë specializimin, përkatësisht subspecializimin në pajtim me nenin 144-a paragrafi (2) dhe (3) të këtij ligji, me ç'rast vazhdon me zbatimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit."

Neni 27

Në nenin 145 në paragrafin (1) fjalët: "kurse para dhënies së provimit specialistik," shlyhen.

Neni 28

Në nenin 145-a pas paragrafit (3) shtohet paragraf i ri (4), si vijon:

"(4) Me përjashtim nga paragrafi (3) të këtij neni, në rast kur nuk mund të formohet komision nga anëtarët të cilët i plotësojnë kushtet nga paragrafi (3) të këtij neni, provimi specialistik jepet para komisionit që e formon ministri i Shëndetësisë, me propozim të institucionit të arsimit të lartë në të cilin zbatohet specializimi, përbërë nga tre anëtarë të cilët janë specialist në degë të njëjtë ose të ngjashme të mjekësisë për të cilën zbatohet specializimi, të zgjedhur me titull profesor inordiner ose ordiner. Anëtarëve të komisionit i caktohen zëvendës të cilët i plotësojnë kushtet e njëjta si dhe anëtarët e komisionit."

Paragrafët (4), (5), (6), (7), (8) dhe (9) bëhen paragrafë (5), (6), (7), (8), (9) dhe (10).

Paragrafi (10) i cili bëhet paragrafi (11) ndryshohet si vijon:

"(11) Pjesa praktike e provimit specialistik përbëhet nga kontrolli i njohurive dhe shkathtësive në Qendrën Simuluese Mjekësore, si dhe nga kontrolli i njohurive dhe shkathtësive në pacient të vërtetë. Pjesa praktike e provimit specialistik jepet sipas rregullës ditën e ardhshme pas dhënies së sukseshme të pjesës së dytë, kurse më së voni në afat prej pesë ditësh nga dita e mbajtjes së pjesës së dytë të provimit specialistik kur specializanti me sukses e ka kaluar pjesën e dytë. Në dhënien e pjesës praktike të provimit specialistik në pacient të vërtetë kontrollohen njohuria e udhëzimeve profesionale për mjekësi të bazuar në prova përmes tre rasteve të pacientëve të vërtetë të cilët janë të zgjedhur në ditën e dhënies së pjesës së tretë të provimit specialistik, me ç'rast specializanti duhet të fillojnë me rastin për 45 minuta, të marrë anamnezë, të kryejë kontroll fizikal dhe përgatit plan për procedurat diagnostike dhe trajtim përkatës që e prezanton para komisionit të provimit. Specializanti i degëve kirurgjike detyrohet të kryejë intervenim kirurgjik, kurse specializanti i degës interne detyrohet të kryejë së paku tre intervenime ose procedura tjera diagnostike. Komisioni nga paragrafi (2) të këtij neni e vlerëson dhënien e pjesës së tretë të provimit specialistik me notë "kaloi" ose "nuk kaloi".

Paragrafi (11) bëhet paragrafi (12).

Paragrafi (12) i cili bëhet paragrafi (13) ndryshohet si vijon:

„(13) Pjesa e parë dhe e dytë e provimit specialistik jepet në hapësirën për dhënien e provimit intermedial dhe specialistik, në veçanti të pajisura për dhënien e provimit me pajisje informatike teknike materiale, internet lidhje dhe pajisje për incizimin e dhënies së provimit. Dhënien e pjesës së parë dhe të dytë të provimit specialistik incizohet edhe emitohet drejtpërdrejt në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë, kurse nëse për shkak të arsyeve teknike incizimi ndërpritet, incizimi nga tërë provimi vendoset në ueb faqen e Ministrisë së Shëndetësisë. Dhënia e pjesës së tretë të provimit specialistik përbëhet nga kontrolli i njohurive dhe shkathtësive në Qendrën Simuluese Mjekësore me ç'rast kryhet video incizim gjatë tërë intervenimit, si dhe kontroll të njohurive dhe shkathtësive në pacientë të vërtetë në ambulatë, dhomën spitalore ose në hapësira për kryerjen e intervenimeve, që nuk incizohet."

Paragrafët (13) dhe (14) bëhen paragrafë (14) dhe (15).

Neni 29

Në nenin 145-v në paragrafin (1) në fjalinë hyrëse, pas fjalës "specializim" vihet presje dhe shtohen fjalët: "për çka institucioni i arsimit të lartë lëshon dëshmi për marrjen e titullit specialist, përkatësisht subspecialist."

Neni 30

Pas nenit 145-v shtohet titull i ri dhe nen i ri 145-a, si vijonë:

"Ndërprerja e specializimit, përkatësisht subspecializimit

Neni 145-g

(1) Specializimi, përkatësisht subspecializimi ndërpritet në rastet në vijim:

- nëse ndërprerja e stazhit të specializimit zgjatë më gjatë se periudha nga neni 144-a të këtij ligji;
- nëse është ndërprerë marrëdhënia e punës së specializantit, përkatësisht subspecializantit në institucionit shëndetësor e cila e ka drejtuar për specializim, përkatësisht subspecializim,
- me kërkesë të specializantit,
- nëse specializanti, përkatësisht subspecializanti nuk i zbaton procedurat dhe intervenimet sipas planit dhe programit për specializim, përkatësisht subspecializim në periudhë prej tre muaj, me ç'rast ka dorëzuar për institucionin e lartë arsimor kërkesë për ndërprerje në rastet e nenit 144-a paragrafët (2) dhe (3) të këtij ligji,
- nëse nuk e jep provimin intermedial në pajtim me nenin 144-x të këtij ligji, përkatësisht nuk e jep provimin specialistik në afatin e nenit 145-a paragrafi (2) të këtij ligji dhe
- në raste tjera të përcaktuara me këtë ligj ose ligj tjetër.

(2) Procedura për ndërprerjen e specializimit, përkatësisht subspecializimit ngrihet me kërkesë të institucionit shëndetësor në rastet e paragrafit (1) alinetë 1 dhe 2 të këtij neni, me kërkesë të specializantit në rastin e paragrafit (1) alineja 3 të këtij neni, si dhe me kërkesë të mentorit, përkatësisht komentorit në rastin e paragrafit (1) alinetë 4, 5 dhe 6 të këtij neni. Me kërkesën për ndërprerje

të specializimit, përkatësisht subspecializimit dorëzohen dokumente me të cilat dëshmohet se janë përbushur kushtet për ndërprerje të specializimit, përkatësisht subspecializimit nga paragrafi (1) i këtij neni.

(3) Institucioni i lartë arsimor e zbaton procedurën për ndërprerjen e specializimit, përkatësisht subspecializimit dhe miraton aktvendimin për ndërprerje të specializimit, përkatësisht subspecializimit pasi të konstatojë se janë përbushur kushtet për ndërprerje të specializimit, përkatësisht subspecializimit.

(4) Specializanti i pakënaqur nga vendimi i miratuar për ndërprerje të specializimit, përkatësisht subspecializimit ka të drejtë në afat prej pesë ditëve nga dita e pranimit të aktvendimit të paraqes ankesë te komisioni i shkallës së dytë i formuar nga ana e institucionit të lartë arsimor."

Nenin 31

Në nenin 147 në paragrafin (1), fjalët: "së paku dhjetë vjet" zëvendësohet me fjalët: "së paku pesë vjet", kurse fjalët: "së paku 15 vjet" zëvendësohen me fjalët: "së paku dhjetë vjet".

Në paragrafin (3) fjalët: "shumë dhjetëfish" zëvendësohen me fjalët: "shumë të pesëfishtë".

Nenin 32

Pas nenit 147 shtohet titull i ri dhe nen i ri 147-a, si vijon:

"Marrëveshja e institucionit publik shëndetësor me subspecializantin

Nenin 147-a

(1) Institucioni Publik Shëndetësor që ka miratuar subspecializimin lidh marrëveshje me subspecializantin, me të cilin rregullohen të drejtat e ndërsjella dhe obligimet në lidhje me realizimin e subspecializimit, kohën që subspecializanti duhet të punojë në institucionin pas mbarimit të subspecializimit edhe atë për subspecializimet që zgjasin deri dy vjet, subspecializanti duhet të punojë në institucion së paku pesë vjet pas mbarimit të subspecializimit, ndërsa për subspecializime që zgjasin mbi dy vjet, subspecializanti duhet të punojë në institucion së paku shtatë vjet, lartësinë e mjeteve që duhet ta kompensojë nëse para kohe e lëshon institucionin me kërkesë të tij ose me fajin e tij dhe garancinë adekuate në rast të mospërbushjes së obligimit ndaj institucionit shëndetësor.

(2) Mjetet për paga, pagesën e kontributeve për sigurim social, mjetet për kompensim të rrogës në rast të mungesës së përkohshme nga puna për shkak të sëmundjes ose lëndimit dhe shpenzime tjera në lidhje me punën dhe subspecializimin e subspecializantëve ua sigurojnë punëdhënësit e tyre.

(3) Lartësia e mjeteve që duhet t'i kompensojë subspecializanti nëse me kërkesë të tij ose me fajin e tij para kohe e lëshon institucionin që e ka dërguar në subspecializim nga paragrafi (1) i këtij neni nuk mund të jetë më e vogël se shumata katërfish e vlerës së subspecializimit që e paguajnë punëtorët shëndetësorë të punësuar në institucione private, persona tjerë juridikë ose të papunësuar në momentin e lëshimit të institucionit."

Nenin 33

Në nenin 148 paragrafi (1), fjalia e dytë ndryshohet si vijon:

"Në program nevoja për kuadër specialistik dhe subspecialistik përcaktohet për çdo vjet posaçërisht në bazë të numrit dhe strukturës së moshës të specializantëve, përkatësisht subspecializantëve, kohën e pritjes në pajtim me listën elektronike të kontrolleve të caktuara dhe intervenimeve dhe nevojën për shfrytëzimin e shërbimeve specialistike-konsultative dhe spitalore shëndetësore në komunë përkatësisht institucionin publik shëndetësor."

Neni 34

Në nenin 149 paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"(4) Në aktin e paragrafit (1) të këtij neni institucionin publik shëndetësor i përcakton pikët për seleksionimin e kandidatëve të cilët i plotësojnë kushtet nga neni 141 i këtij ligji për radhitjen e dërgimit në specializim, përkatësisht subspecializim nëpërmjet shpalljes publike ose interne për udhëzim në specializim, përkatësisht subspecializim të punësuarve në institucion publik shëndetësor i cili i dërgon në specializim, përkatësisht subspecializim. Për specializim i dërgon sipas këtyre kriterëve dhe relacionit: 70% nga pikët për sukses mesatar të kandidatit të arritur në arsim të lartë, 20% për kohëzgjatje të stazhit të punës dhe 10% për sukses në lëndën nga sfera për të cilën ndahet specializimi. Për subspecializim i dërgon sipas këtyre kriterëve dhe relacioni: 70% nga pikët për suksesin mesatar të kandidatit të arritur në arsimin e sipëror dhe 20% për suksesin e lëndës në sferën për të cilën ndahet subspecializimi dhe 10% nga pikët për kohëzgjatjen e përvojës së punës. Mënyrën e llogaritjes së ponderit për pikët e suksesit mesatar të kandidatit të arritur në arsimin e lartë dhe suksesin për lëndën i përcakton ministri i Shëndetësisë."

Neni 35

Pas nenit 150-v shtohen dy tituj të rinj dhe dy nene të reja 150-g dhe 150-d, si vijon:

"Programi për kofinancim të specializimit, përkatësisht subspecializim të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë të punësuar në institucione private shëndetësore, persona të tjerë juridikë dhe të papunë

Neni 150-g

(1) Punëtorët shëndetësorë dhe bashkëpunëtorët shëndetësorë të cilët nuk janë të punësuar në institucion publik shëndetësor, mundin për shkak të fillimit ose mbarimit të specializimit/subspecializimit të filluar të paraqiten në shpallje publike për regjistrim në specializim privat të kofinancuar, përkatësisht subspecializim të shpallur nga Ministria e Shëndetësisë, në pajtim me programin për kofinancim të specializimit dhe subspecializim nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë (në tekstin e mëtejme: programi për kofinancim).

(2) Me programin për kofinancim nga paragrafi (1) i këtij neni përcaktohen numri i vendeve të lira për specializimin ose subspecializimin sipas komunave dhe institucioneve publike shëndetësore dhe shumata e mjeteve për kofinancim nga ana e Ministrisë së Shëndetësisë."

Shuma e mjeteve për kofinancim për çdo degë të specializimit, për çdo komunë dhe institucion publik shëndetësor përcaktohet në pajtim me numrin e strukturës së moshës së specializantëve, përkatësisht subspecializantëve, kohën e pritjes në pajtim me listën elektronike për kontrollë të caktuara dhe intervenimeve dhe nevoja për shfrytëzimin e shërbimeve shëndetësore specialiste - konsultuse të spitalit në komunë përkatësisht në institucionin publik shëndetësor.

(3) Me përjashtim nga neni 157 të këtij ligji, punëtorët shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorët shëndetësorë nga paragrafi (1) i këtij neni pas përfundimit të specializimit, përkatësisht subspecializimit punësohen pas shpalljes së konkursit në institucionin shëndetësor publik për të cilin është paraqitur për specializim përkatësisht subspecializim.

(4) Konkursi publik për regjistrimin e specializimit të kofinancuar privat, përkatësisht subspecializimit nga paragrafi (1) i këtij neni zgjat më së shumt 30 ditë nga dita e shpalljes së tij.

(5) Seleksionimi i punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë të cilët janë paraqitur në konkursin publik nga paragrafi (1) i këtij neni bëhet në bazë të kriterëve në vijim:

1) sukcesi i arritur mesatar nga të gjitha lëndët në ciklin e parë të arsimit të lartë (në tekstin e mëtutjeshëm: sukcesi mesatar) i cili sjell gjithsej 50 pikë, dhe

2) provimi i cili është përbërë prej dy pjesëve dhe sjell gjithsej 50 pikë, edhe atë:

- testi profesional i cili sjell 35 pikë dhe

- njohja e gjuhës angleze e cila sjellë 15 pikë.

(6) Sukcesi i arritur mesatar nga paragrafi (5) pika 1) të këtij neni vlerësohet në pajtim me suksesin e arritur mesatar nga të gjitha lëndët e ciklit të parë të arsimit të lartë të cilin e ka përfunduar punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor dhe rangimin e universitetit sipas rang-listës së universiteteve të vendit në pajtim me Ligjin për arsim të lartë.

(7) Mënyrën e vlerësimit me pikë të kandidatëve në bazë të suksesit të arritur mesatar nga paragrafi (5) pika 1) të këtij neni, bazën e pyetjeve dhe numrin e pyetjeve të parashtruara në provim dhe mënyrën e zbatimit të provimit i përcakton ministri i Shëndetësisë.

(8) Ministria e Shëndetësisë, në bashkëpunim me Odën e Mjekëve, e organizon zbatimin e provimit nga paragrafi (5) pika 2) të këtij neni.

(9) Me përjashtim nga paragrafi (5) i këtij neni, në rast kur janë paraqitur ta mbarojnë specializimin e filluar, përkatësisht subspecializimin në kuadër të programit për kofinancimin e specializantëve, përkatësisht subspecializantëve, seleksionimi i punëtorëve shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorëve shëndetësorë bëhet në bazë të kriterëve në vijim:

1) sukses i arritur mesatar nga të gjitha lëndët në ciklin e parë të arsimit të lartë (në tekstin e mëtutjeshëm: sukses mesatar) i cili sjell gjithsej 30 pikë dhe,

2) kohëzgjatja e stazhit të zbatuar specialistik përkatësisht subspecialistik të treguar nëpërmjet numrit të muajve të stazhit të zbatuar specialistik, përkatësisht

subspecialistik (në tekstin e mëtutjeshëm: kohëzgjatja e stazhit specialistik përkatësisht, subspecialistik) i cili sjell 40 pikë, dhe

3) provim i cili është i përbërë prej dy pjesëve dhe sjell gjithsej 30 pikë, si vijon:

- test profesional i cili sjell 20 pikë dhe

- njohjen e gjuhës angleze i cili sjell 10 pikë.

(10) Kohëzgjatja e stazhit të specializimit, përkatësisht subspecializimit nga paragrafi (9) pika 2) të këtij neni vlerësohet në pajtim me numrin e muajve që specializanti, përkatësisht subspecializanti i ka kaluar në stazh të specializimit, përkatësisht subspecializimit, gjatë të cilit specializanti, përkatësisht subspecializanti i cili ka numër më të madh të muajve stazh të zbatuar të specializimit, përkatësisht subspecializimit merr 40 pikë.

(11) Punëtorët shëndetësorë, përkatësisht bashkëpunëtorët shëndetësorë nga paragrafi (1) të këtij neni fillojnë me zbatimin e stazhit të specializimit, përkatësisht subspecializimit pas marrjes së vendimit për regjistrimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit të miratuar nga Ministria e Shëndetësisë në pajtim me rang listën e përpiluar në bazë të numrit të pikëve të përlllogaritura në pajtim me paragrafin (5), përkatësisht paragrafin (9) të këtij neni.

(12) Ministria e Shëndetësisë, institucionet shëndetësore publike dhe punëtori shëndetësor, përkatësisht bashkëpunëtori shëndetësor nga paragrafi (11) i këtij neni lidhin marrëveshje për specializim, përkatësisht subspecializim me të cilën rregullohen të drejtat dhe obligimet e ndërsjella në lidhje me realizimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit, obligimi të punojë në institucion shëndetësor publik në të cilin është punësuar në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni, si dhe lartësia e mjeteve që duhet t'i kompensojë nëse para kohe largohet nga institucioni me kërkesë të tij apo me faj të tij dhe garanci adekuate në rast të mosplotësimit të obligimit ndaj institucionit shëndetësor publik.

(13) Kohëzgjatja e obligimit për specializantin, përkatësisht subspecializantin të punojë në institucionin shëndetësor publik në të cilin është punësuar në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni rregullohet me marrëveshjen për specializim, përkatësisht subspecializim nga paragrafi (12) i këtij neni në pajtim me nenin 147 paragrafin (1) dhe nenin 147-a të këtij ligji.

(14) Specializanti i cili është punësuar në pajtim me paragrafin (3) të këtij neni i cili me kërkesë të tij apo me fajin e tij nuk do ta plotësojë obligimin nga paragrafi (13) i këtij neni është i detyruar Ministrisë së Shëndetësisë t'i kompensojë mjete në lartësi pesë herë më të lartë se shuma e mjeteve të veçuara nga programi për kofinancimin e specializimit të tij, ndërsa subspecializanti mjetet në lartësi katër herë më të lartë se shuma e mjeteve të veçuara nga programi për kofinancimin e subspecializimit të tij."

Kofinancimi i specializimit, përkatësisht subspecializimit për pediatri dhe gjinekologji dhe akushi

Neni 150-d

(1) Me programin për kofinancim nga neni 150-g paragrafi (1) të këtij ligji janë përfshirë edhe doktorët e mjekësisë të cilët do të regjistrohen në specializim,

përkatësisht subspecializim për pediatri apo në specializim për pediatri jashtë spitalore, si dhe në specializim, përkatësisht subspecializim për gjinekologji dhe akusher.

(2) Doktorët e mjekësisë nga paragrafi (1) i këtij neni të cilët në kohë e kanë mbaruar specializimin, përkatësisht subspecializimin lidhin marrëveshje me Fondin për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë për mjek të zgjedhur pediatër, përkatësisht gjinekolog, edhe për ata kapitationi do të përlogaritet në mënyrë stimuluese në vlerë prej 1000 pikëve në nivel vjetor, në kohëzgjatje prej 36 muaj, për çka nuk zbatohet parimi i stimulimit por përlogaritet kapitationi në pajtim me rregullat për mënyrën e pagimit të shërbimeve shëndetësore në mbrojtje shëndetësore primare.

(3) Për dispozitat nga neni 150-g paragrafët (1), (2), (4), (5), (6), (7), (8), (9), (10), (11) dhe (12), të këtij ligji zbatohen edhe në regjistrimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit të doktorëve të mjekësisë nga paragrafi (1) i këtij neni.

(4) Ministria e Shëndetësisë dhe doktorët e mjekësisë nga paragrafi (1) i këtij neni lidhin marrëveshje për specializim, përkatësisht subspecializim me të cilën rregullohen të drejtat dhe obligimet e ndërsjella në lidhje me realizimin e specializimit, përkatësisht subspecializimit, obligimi pas marrjes së statusit specialist, përkatësisht subspecialist të punojë në institucionin shëndetësorë privat ose publik në Republikën e Maqedonisë, garanci adekuate në rast të mosplotësimit të këtij obligimi, si dhe lartësia e mjeteve që duhet t'i kompensojë nëse me kërkesë të tij ose me fajin e tij nuk e plotëson obligimin.

(5) Kohëzgjatja e obligimit për specializantin, përkatësisht subspecializantin të punojë në institucionin shëndetësor privat apo publik në Republikën e Maqedonisë rregullohet me marrëveshjen për specializim, përkatësisht subspecializim nga paragrafi (4) i këtij neni në pajtim me nenin 147 paragrafin (1) dhe nenin 147-a të këtij ligji.

(6) Specializanti i cili me kërkesë të tij ose me fajin e tij nuk do ta përbushë obligimin nga paragrafi (5) i këtij neni detyrohet Ministrisë së Shëndetësisë t'i kompensojë mjete në lartësi pesë herë më të lartë nga shuma e mjeteve të ndara nga programi për kofinancim, ndërsa subspecializanti mjete në lartësi katër herë më të lartë se vlera e mjeteve të ndara nga programi për kofinancim për subspecializimin e tij."

Nenin 36

Në nenin 151-a paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"(2) Nenet prej 144-a deri 144-l dhe neni 145-a të këtij ligji nuk zbatohen në:

- punëtorët shëndetësorë me arsimin të lartë të kryer nga fusha e mjekësisë të cilët zbatojnë specializim në epidemiologji, imunologji, gjenetikë mjekësore, dhe biologji molekulare, farmakologji klinike, biokimi mjekësore, mjekësi të punës, mikrobiologjia mjekësore me parazitologji, mjekësi molekulare, patologji, mjekësi gjyqësore, mjekësi sociale dhe shëndet publik, mjekësi të sportit dhe higjienë me ekologji shëndetësore, mjekësi familjare dhe mjekësi të transfuziologjisë,

- punëtorët shëndetësorë me arsim të lartë të kryer nga sfera e farmacisë të cilët zbatojnë specializim nga fusha e specializimeve shëndetësore për farmacistët e diplomuar dhe

- punëtorët shëndetësorë me arsim të lartë të kryer nga sfera e stomatologjisë të cilët zbatojnë specializim nga fushat e specializimeve shëndetësore për doktorë të stomatologjisë."

Nenin 37

Titulli para nenit 155-zh ndryshohet si vijon: "Punësimi sipas planit vjetor dhe nevojave të institucioneve shëndetësore publike".

Në nenin 155-zh, paragrafi (1) ndryshohet si vijon:

"(1) Drejtori i institucionit shëndetësor publik, pas mendimit paraprak të Ministrisë së Shoqërisë Informatike dhe Administratës dhe pëlqimit paraprak nga Ministria e Shëndetësisë miraton plan vjetor për punësim të nëpunësve administrativë dhe të personave ndihmës-teknikë për vitin e ardhshëm, në pajtim me Ligjin për të punësuarit në sektorin publik."

Pas paragrafit (1) shtohet paragrafi i ri (2) si vijon:

"(2) Dhënësit e shërbimeve publike në sferën e shëndetësisë punësohen në pajtim me nevojat e institucioneve shëndetësore publike."

Paragrafi (2) i cili bëhet paragraf (3) ndryshohet si vijon:

"(3) Procedurat për plotësimin e vendeve të punës në pajtim me këtë ligj zbatohen pas njoftimit paraprak për mjete të siguruar financiare nga Ministria e Financave. Drejtori i institucionit shëndetësor publik përmes Ministrisë së Shëndetësisë dorëzon kërkesë për dhënie pëlqimi për mjete të siguruar financiare te Ministria e Financave."

Pas paragrafit (3) shtohen pesë paragrafë të rinj (4), (5), (6), (7) dhe (8), si vijojnë:

"(4) Procedura për punësim të punëtorëve shëndetësorë dhe bashkëpunëtorëve shëndetësorë në institucione shëndetësore publike bëhet në pajtim me këtë ligj.

(5) Punësimi nga paragrafët (2) dhe (4) të këtij neni bëhet përmes lidhjes së marrëveshjes në kohë të pacaktuar.

(6) Me përjashtim të paragrafit (5) të këtij neni, në rast të pamundësisë nga zbatimi i procedurës për punësim në kohë të pacaktuar, ndërsa kur ekziston nevoja në institucion shëndetësor publik nga punëtorët shëndetësorë dhe/ose bashkëpunëtorët shëndetësorë, për shkak të kryerjes së papengueshme të shërbimit publik në institucion, ata mund të punësohen me marrëveshje për punësim në kohë të caktuar deri më pesë vjet.

(7) Për të punësuarit nga paragrafi (6) i këtij neni në tërësi zbatohen dispozitat e këtij ligji.

(8) Nëse të punësuarit nga paragrafi (6) i këtij neni regjistrohen në specializim, përkatësisht subspecializim për të cilin janë dërguar nga institucioni publik shëndetësor ku janë të punësuar, lidhet marrëveshje për specializim, përkatësisht subspecializim në pajtim me këtë ligj, ndërsa marrëdhënia e punës pas skadimit të pesë vjetëve transformohet në marrëdhënie pune në kohë të pacaktuar."

Neni 38

Në nenin 164, pas paragrafit (2) shtohen pesë paragrafë të rinj (3), (4), (5), (6), dhe (7) si vijojnë:

"(3) Punëtori shëndetësor me arsim të mesëm, të lartë ose sipëror profesional ose me 180 SETK nga sfera e mjekësisë (infermiere, teknikë medicinalë dhe teknologë radiologë), i cili kryen veprimtari shëndetësore në institucion shëndetësor privat, ndërsa i cili ka përvojë pune në profesion prej së paku tre vjet të fituara në institucion publik shëndetësor ose përvojë punë nga profesioni prej së paku shtatë vjet të fituara në institucion publik ose privat shëndetësor e cila kryen veprimtari spitalore shëndetësore, mund të merret në institucion publik shëndetësor në nivel sekondar dhe terciar, pa u shpallur konkurs, në bazë të kërkesës me shkrim të drejtorit në të cilën është arsyetuar nevoja nga marrja dhe pajtim me shkrim i punëtorit shëndetësor, drejtorëve përkatësisht drejtorit të institucionit publik shëndetësor ku duhet të merret, Ministrisë së Shëndetësisë dhe Fondit për Sigurim Shëndetësor të Maqedonisë.

(4) Punëtorët shëndetësorë me arsim të mesëm, të lartë ose sipëror profesional ose me 180 SETK nga sfera e stomatologjisë dhe farmacisë, të cilët kanë qenë të punësuar në institucionet private shëndetësore të themeluara në bazë të qirasë së hapësirës dhe pajisjes nga pjesë të institucioneve shëndetësore publike në pajtim me Ligjin për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 38/1991, 46/1993, 55/1995, 10/2004, 84/2005, 111/2005, 65/2006, 5/2007, 77/2008, 67/2009, 88/10, 44/11 dhe 53/11), në procesin e privatizimit të pjesëve të institucioneve shëndetësore publike në të cilat kryhet mbrojtje shëndetësore primare nëpërmjet dhënies së hapësirës dhe pajisjes me qira, dhe të cilët deri në ditën e punësimit në institucionet shëndetësore private kanë punuar në institucion shëndetësor publik dhe pas 1 janarit 2007 kanë mbetur pa punë për shkak të shuarjes së institucionit shëndetësor privat (në bazë të vdekjes ose realizimit të së drejtës së pensionit të punëtorit shëndetësor i cili është bartës i veprimtarisë të cilit i janë dhënë me qira hapësira dhe pajisja, ndërprerja e marrëveshjes për dhënie e hapësirës dhe pajisjeve me qira apo falimentim apo likuidim të institucionit shëndetësor privat) dhe akoma nuk i kanë përmbushur kushtet për realizimin e të drejtës për pension pleqërie, janë të punësuar në institucionin shëndetësor publik, ku kanë punuar, ose në institucionin shëndetësor tjetër publik ku ka nevojë për këtë lloj të punëtorëve shëndetësorë nëse në institucion shëndetësor publik, ku kanë punuar nuk ka vend të lirë pune.

(5) Punëtorët shëndetësorë nga paragrafi (4) të këtij neni, në afat prej dy vjetëve nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji paraqesin kërkesë për realizimin e të drejtës nga paragrafi (4) i këtij neni në Ministrinë e Shëndetësisë. Kërkesës i bashkëngjiten dokumente me të cilat dëshmohet se i plotësojnë kushtet e paragrafit (4) të këtij neni. Dokumentet i dorëzojnë në origjinal apo si kopje të vërtetuar nga noteri.

(6) Ministria e Shëndetësisë në afat prej 60 ditëve nga pranimi i kërkesës nga paragrafi (5) i këtij neni, vendos për kërkesën në bazë të dokumentacionit të dorëzuar nga

paragrafi (5) të këtij neni, dhe lëshon pëlqim për punësimin e punëtorit shëndetësor nga paragrafi (4) të këtij neni në institucionin shëndetësor publik, ku kanë punuar, përkatësisht në institucionin shëndetësor tjetër publik ku ka nevojë për këtë lloj të punëtorëve shëndetësorë nëse në institucion shëndetësor publik, ku kanë punuar nuk ka vend të lirë pune.

(7) Institucioni shëndetësor publik nga paragrafi (6) i këtij neni, e paraqet në marrëdhënie pune punëtorin shëndetësor nga paragrafi (3) i këtij neni në pajtim me këtë ligj, në bazë të pëlqimit të Ministrisë së Shëndetësisë."

Neni 39

Në nenin 222 në paragrafin (1), fjalët: "më së shumti tetë orë në javë" shlyhen.

Në paragrafin (3) fjalët: "e përcakton ministri i shëndetësisë" zëvendësohet me fjalët: "i përcakton drejtori, përkatësisht drejtorët e institucioneve publike shëndetësore ku janë të punësuar punëtorë shëndetësor-specialistë të cilët japin shërbime shëndetësore si veprimtari plotësuese, në pajtim me ministrin e Shëndetësisë."

Paragrafi (4) ndryshohet si vijon:

"(4) Çmimi i shërbimit shëndetësor i kryer përmes veprimtarisë plotësuese përbëhet prej katër komponentëve edhe atë kompensim për shpenzime të institucionit shëndetësor për intervenim, përkatësisht procedurë diagnostifikuese, përkatësisht për kontroll specialistik-konsultativ, kompensim për ekipin, fitimi i institucionit publik shëndetësor dhe çmimi i ditës në spital."

Nenin 40

Neni 223 ndryshohet si vijon:

"(1) Ekipit të cilit i është lejuar kryerja e veprimtarisë plotësuese ka të drejtë gjatë një muaji të:

- të kryejë së paku dhjetë intervenime, çdo ditë pune pas orës 17:00 dhe/ose të shtunën dhe/ose të dielën,
- të zbatojë më së shumti dhjetë procedurë diagnostifikuese, të shtunën dhe/ose të dielën dhe
- të kryejë më së shumti dhjetë shërbime specialistike-konsultative, të shtunën dhe/ose të dielën.

(2) Të drejtë të formojë ekip ka edhe punëtorin shëndetësor i institucionit privat shëndetësor, në ekipin e të cilit mund të jenë të punësuar në institucion publik dhe privat shëndetësor.

(3) Me përjashtim të paragrafit (1) të këtij neni, ekipi ka të drejtë të kryejë dyfish më shumë intervenime, procedura diagnostifikuese dhe shërbime specialistike-konsultative nga të përcaktuara vetëm në muajin që vijon pas muajit që vijon për të cilin është paguar shpërblim në para në pajtim me nenin 219 paragrafin (8) të këtij ligji në rast se një anëtar i ekipit është punëtor shëndetësor me arsim të lartë nga sfera e shkencave mjekësore i cili gjatë tre muajve të fundit ka treguar rezultate më të mira në punë në pajtim me nenin 219 paragrafin (8) të këtij ligji.

(4) Ekipi i cili kryen veprimtari plotësuese ka për obligim ta fusë në listë elektronike në kontrollet e caktuara dhe intervenime terminin e caktuar për intervenime, procedura diagnostifikuese dhe shërbime specialistike-konsultative nga paragrafi (1) i këtij neni. Ekipi i cili kryen veprimtari plotësuese dorëzon kërkesë për caktimin e terminit për kryerjen e shërbimeve shëndetësore deri të drejtori i institucionit publik shëndetësor, i cili është i

obliguar të bëjë orar për shfrytëzimin e terminit të lirë. Ekipi i cili nuk është i kënaqur nga orari i bërë për shfrytëzimin e terminëve të lira ka të drejtë të paraqesë kundërshtim te këshilli drejtues i institucionit publik shëndetësor, i cili është i obliguar të vendosë për kundërshtimin e paraqitur në afat prej tetë ditëve nga dita e paraqitjes së kundërshtimit.

(5) Ekipi i cili kryen veprimtari plotësuese, me përjashtim të nenit 39-a paragrafi (12) të këtij ligji, ndërsa në pajtim me pacientin është i detyruar ta anulojë terminin e caktuar për shfrytëzimin e shërbimit të njëjtë shëndetësor përmes listës elektronike të kontrolleve dhe intervenimeve të caktuara.

(6) Shërbimi shëndetësor i kryer përmes veprimtarisë plotësuese është tërësisht në barrë të pacientit si person i siguruar ose i pasiguar. Pacienti si personi i siguruar ka të drejtë të kërkoj kompensim të shpenzimeve për shërbimin e kryer shëndetësor si veprimtari plotësuese të Fondit."

Neni 41

Në nenin 249-v në paragrafin (1) pika 15, fjalët: "dhe shitje" shlyhen.

Në paragrafin (2), pas fjalës "standardet" shtohen fjalët: "edhe mënyra", pas fjalës "certifikimi" shtohen fjalët: "edhe përmirësimi për shfrytëzim", ndërsa fjalët: "pika 13" zëvendësohen me fjalët: "pika 15".

Neni 42

Në nenin 277 pas paragrafit 6) shtohet paragraf i ri (7) si vijon:

"(7) Institucionet Shëndetësore Publike kanë të drejtë që t'i reklamojnë shërbimet shëndetësore të cilat i kryejnë për të huaj të cilët vet i paguajnë harxhimet për mjekim, në mjetet për informim publik, në bartës së tjerë të porosive të shpalljeve dhe reklamave në Republikën e Maqedonisë dhe në vende të huaja, si dhe në internet."

Neni 43

Në nenin 318 në paragrafin (3), fjalët: "deri në ditën e mbushjes së moshës 65 vjet," shlyhen.

Neni 44

Në nenin 328 në paragrafin (2) pas fjalëve: "spitale të specializuara" shtohen fjalët: "ose qendra".

Neni 45

(1) Personat juridikë dyqanet e specializuara të cilët bëjnë qarkullim të mjeteve mjekësore me pakicë, të regjistruar në regjistrin e shitoreve të specializuara për mjete mjekësore dhe personat juridikë-shoqëri tregtare që kryejnë veprimtari optikë e syve, nga neni 8 i këtij ligji me të cilin shtohet neni i ri 96-a, duhet ta harmonizojnë punën e vet me këtë ligj në afat prej tre viteve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

(2) Optometristët të cilët nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji kanë kryer punë provë në pajtim me nenin 12 të këtij ligji me të cilin shtohet paragraf i ri (4) i nenit 117, duhet ta japin provimin profesional në afat prej një viti nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 46

Neni 20 i këtij ligji me të cilin shtohet paragrafi i ri (3) në nenin 114-x dhe neni 25 i këtij ligji me të cilin shtohet paragrafi i ri (4) në nenin 145-a do të zbatohet deri më 1 janar 2020.

Neni 47

Në nenin 44 në paragrafin (1) të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë numër 10/15), pas fjalëve: "neni i ri 114-x paragrafi (2) dhe" shtohen fjalët: "neni i ri 114-i paragrafi (2) në pjesën me të cilën është e rregulluar se dhjetë anëtarë të Komisionit nacional për përgatitjen e bazës së pyetjeve dhe studimeve në raste për dhënien e provimit intermedial dhe të specializuar i plotësojnë kushtet nga neni 144-x paragrafi (2) të këtij ligji", ndërsa fjalët: "15 shtator 2017" zëvendësohet me fjalët: "1 janar 2020".

Paragrafi (2) ndryshohet si vijon:

"(2) Deri në vendimmarrjen e zbatimit të dispozitës së nenit 121 paragrafi (5), neni 144-x paragrafi (2), neni 144-i paragrafi (2) në pjesën me të cilën është rregulluar se dhjetë anëtarë të Komisionit Nacional për përgatitjen e bazës së pyetjeve dhe studimeve në rast të dhënies së provimit intermedial dhe të specializuar i plotësojnë kushtet nga neni 144-x paragrafi (2) të këtij ligji dhe neni 145-a paragrafi (3) të këtij ligji, provimi profesional para komisionit të përbërë nga pesë anëtarë të cilët janë doktorë shkence nga sfera e mjekësisë, përkatësisht farmacisë, përkatësisht nga sfera e stomatologjisë,

Komisioni nacional për përgatitjen e bazës së pyetjeve dhe studimeve në rast të dhënies së provimit intermedial dhe të specializuar është i përbërë nga dhjetë anëtarë, ndërsa provimi internacional dhe provimi i specializuar jepet para komisionit të përpiluar nga tre anëtarë të cilët janë doktorë të shkencave mjekësore, specialistë në të njëjtën ose në degë tjetër të mjekësisë për të cilën zbatohet specializimi, të zgjedhur në titujt shkencor arsimor ose shkencor, me lëshimin e së paku:

- një punim shkencor me impakt faktor deri më 1 janar 2016;
- dy punime shkencore me impakt faktor deri më 1 janar 2017;
- tre punime shkencore me impakt faktor deri më 1 janar 2018;
- katër punime shkencore me impakt faktor deri më 1 janar 2019 dhe
- pesë punime shkencore me impakt faktor deri më 1 janar 2020;

Neni 48

Në nenin 45 të Ligjit për ndryshimin dhe plotësimin e Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 10/15), fjalët: "pozitron-emisioni" zëvendësohet me fjalët: "pozitrone-emisione".

Neni 49

Specializantët të cilët kanë filluar ta zbatojnë stazhin e specializimit deri më 31 janar 2015 ose e kanë dhënë provimin e specializantit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, marrin titullin profesional specialist nga dega

përkatëse e specializimit pa e plotësuar kushtin nga neni 145-v paragrafi (1) pika 2) të Ligjit për mbrojtje shëndetësore ("Gazeta Zyrtare e Republikës së Maqedonisë" numër 43/12, 145/12, 87/13, 164/13, 39/14, 43/14, 132/14, 188/14, 10/15, 61/15, 154/15 dhe 192/15).

Neni 50

Listat e çmimeve për shërbimet shëndetësore që u jepen të huajve, të parapara me nenin 4 të këtij ligji, do të miratohen në afat prej 30 ditësh nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 51

(1) Rregullat nënligjore miratimi i të cilave është përcaktuar me këtë ligj do të miratohen në afat prej një viti nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

(2) Deri në miratimin e rregullave nënligjore të këtij ligji do të zbatohen rregullat që kanë qenë në fuqi para ditës së hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 52

Punëtorët shëndetësorë me arsim sipëror nga sfera e mjekësisë të cilët kanë kryer stazhin e specializimit dhe kanë dhënë provimin e specializimit deri në ditën e hyrjes në fuqi të këtij ligji, kanë të drejtë të regjistrohen në subspecializim dhe ta zbatojnë stazhin për subspecializim në pajtim me planet dhe programet e subspecializimit të punëtorëve shëndetësorë me arsim sipëror nga sfera e mjekësisë, si dhe ta japin provimin subspecialistik në pajtim me dispozitat sipas të cilëve e kanë përfunduar specializimin.

Neni 53

Institucionet e larta arsimore të cilat janë të autorizuar t'i zbatojnë specializimet dhe subspecializimet, planet dhe programet e specializimit/subspecializimit të mjekësisë urgjente jashtë spitalit dhe pediatriisë jashtë spitalit me kohëzgjatje prej 36 muaj nga neni 11 i këtij ligji do t'i dorëzojnë te ministri i Shëndetësisë në afat prej një muaji nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji.

Neni 54

Specializantët, përkatësisht subspecializantët të cilët nga dita e hyrjes në fuqi të këtij ligji janë regjistruar në specializim, përkatësisht subspecializim, mund të paraqiten që ta përfundojnë specializimin, përkatësisht subspecializimin në kuadër të programit për bashkëfinancim të subspecializimit në kaudër të programit për konfinancim të specializimit dhe subspecializimit nën kushte dhe në afate të përcaktuara në nenin 33 të këtij ligji, me të cilin shtohen nenet 150-g dhe 150-d.

Neni 55

Autorizohet Komisionit Juridik Ligjvënës i Kuvendit të Republikës së Maqedonisë që të përcaktojë tekst të spastruar të Ligjit për mbrojtje shëndetësore.

Neni 56

Ky ligj hyn në fuqi në ditën e tetë nga dita e botimit në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Maqedonisë".

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

527.

Врз основа на член 49-а став 3 од Законот за земјоделското земјиште („Службен весник на Република Македонија“ бр.135/07, 18/11, 148/11, 95/12, 79/13, 87/13, 106/13, 164/13, 39/14, 130/14, 166/14, 72/15, 98/15, 154/15, 215/15 и 7/16), Владата на Република Македонија, на седницата одржана на 26.1.2016 година, донесе

О Д Л У К А

ЗА ДАВАЊЕ НА СОГЛАСНОСТ ЗА ТРАЈНА ПРЕНАМЕНА НА ЗЕМЈОДЕЛСКО ВО ГРАДЕЖНО ЗЕМЈИШТЕ ЗА ИЗРАБОТКА НА ЛОКАЛНА УРБАНИСТИЧКА ПЛАНСКА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ИЗГРАДБА НА ОБЈЕКТИ СО НАМЕНА А4-ВРЕМНО ДОМУВАЊЕ КО НЕРЕЗИ И КО НЕРЕЗИ ВОН Г.Р. ОПШТИНА КАРПОШ

Член 1

Со оваа одлука се дава согласност за трајна пренамена на земјоделско во градежно земјиште за изработка на Локална урбанистичка планска документација за изградба на објекти со намена А4-времени домувања КО Нерези и КО Нерези вон г.р., општина Карпош.

Член 2

Земјоделското земјиште за кое се дава согласност за трајна пренамена, ги има следните катастарски индикации:

Катастарска парцела бр.	Катастарска општина	Викано место	Катастарска култура	Катастарска класа
1598/1-дел	Нерези	Ограда	нива	5
1598/2	Нерези	Ограда	нива	5
1598/3-дел	Нерези-вон.г.р.	Ограда	нива	5
1621-дел	Нерези	Ограде	нива	5
1622	Нерези	Ограде	нива	5
1602/2	Нерези	Ограде	нива	5
1602/3	Нерези-вон.г.р.	Ограде	нива	5
1601/2	Нерези	Присојница	нива	5
Вкупна површина на земјиштето во планскиот опфат:				1732,58м²

Член 3

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 42-518/1
26 јануари 2016 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
м-р **Владимир Пешевски**, с.р.

НАРОДНА БАНКА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

528.

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15 и 06/16), а во врска со член 45 став 1 од Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/07, 22/08, 159/08, 133/09, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12, 166/12, 170/13, 153/15 и 199/15), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А ЗА КРИТЕРИУМИТЕ И СТАНДАРДИТЕ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА ПЛАТНИТЕ СИСТЕМИ

I. Општи одредби

1. Со оваа одлука се пропишуваат критериумите за класифицирање на платните системи според нивната значајност во платниот систем на Република Македонија и стандардите коишто треба да ги исполнат за нивно ефикасно, сигурно и непречено работење.

II. Класификација и критериуми

2. Платните системи се класифицираат во следниве категории:

- системски значајни платни системи (во натамошниот текст: СЗПС);
- значајни платни системи (во натамошниот текст: ЗПС) и
- други платни системи (во натамошниот текст: ДПС).

Системот за порамнување на Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка) се класифицира како СЗПС.

3. Народната банка ја врши класификацијата на одделните платни системи, врз основа на следниве критериуми:

- финансиското влијание преку просечната дневна вредност на платните трансакции што се извршуваат низ одделниот платен систем во текот на претходната календарска година;
- навлезеноста на пазарот преку пазарното учество на бројот на платните трансакции на одделниот платен систем во однос на вкупниот број на платните трансакции извршени од сите платни системи од ист вид во текот на претходната календарска година, изразено во проценти; и
- порамнувањето на други платни системи или системи за порамнување хартии од вредност во одделниот платен систем.

Платниот систем се класифицира како СЗПС ако се исполнети најмалку два од следниве услови:

- просечната дневна вредност на платните трансакции надминува 90 милијарди денари;
- пазарното учество на бројот на платните трансакции на одделниот платен систем е поголемо или еднакво на 75%, и/или
- други платни системи или системи за порамнување хартии од вредност порамнуваат во одделниот платен систем.

Платниот систем којшто не е СЗПС, се класифицира како ЗПС ако пазарното учество на бројот на платните трансакции обработени преку него е поголемо или еднакво на 25%. Во спротивно, платниот систем се класифицира во ДПС.

Во случај кога платниот систем исполнува еден од двата услови дефинирани во став 2 алинеја 1 и 2 од оваа точка, тој треба да е усогласен и со принципот број 7, главното барање 3, наведено во табелата 2.

III. Стандарди за работењето на платните системи

4. Стандардите за работењето на платните системи во Република Македонија се во согласност со меѓународно прифатените Принципи за инфраструктура на финансиските пазари (во натамошниот текст: Принципитите) на Комитетот за системите за плаќање и порамнување при Банката за меѓународно порамнување и Одборот на Меѓународната организација на комисиите за хартии од вредност, коишто се однесуваат на платните системи. Принципитите за работењето на платните системи се следниве:

4.1. Принцип 1: Правна основа

Платниот систем треба да има добро поставена, јасна, транспарентна и спроведлива правна основа за секој материјален аспект на своите активности во сите релевантни надлежности.

4.2. Принцип 2: Раководење

Платниот систем треба да има аранжмани за раководење коишто се јасни и транспарентни, коишто ги промовираат безбедноста и ефикасноста на платниот систем и ја поддржуваат стабилноста на поширокиот финансиски систем, другите релевантни цели од јавен интерес и целите на релевантните засегнати страни.

4.3. Принцип 3: Рамка за сеопфатно управување со ризиците

Платниот систем треба да има солидна рамка за сеопфатно управување со правните, кредитните, ликвидносните, оперативните и други ризици.

4.4. Принцип 4: Кредитен ризик

Платниот систем треба ефективно да ја мери, да ја следи и да управува со кредитната изложеност кон учесниците и изложеноста што произлегува од процесите на неговите плаќања, клиринг и порамнувања. Платниот систем треба да држи доволно финансиски средства за да ја покрие својата кредитна изложеност кон секој учесник во целост со висок степен на доверба.

4.5. Принцип 5: Обезбедување

Платниот систем којшто бара обезбедување за да управува со својата кредитна изложеност или со кредитната изложеност на своите учесници треба да прифати обезбедување со низок кредитен, ликвидносен и пазарен ризик. Платниот систем исто така треба да постави и да применува соодветни строги коефициенти на покритие и лимити на концентрација.

4.6. Принцип 7: Ликвидносен ризик

Платниот систем треба ефикасно да го измери, да го следи и да управува со сопствениот ликвидносен ризик. Платниот систем треба да одржува доволно лик-

видни ресурси во сите релевантни валути за да се заврши порамнувањето на платните обврски во истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување со висок степен на доверба во широк спектар на потенцијални стрес-сценарија коишто треба да вклучат (но да не се ограничени на тоа) неможност за намирување на обврските на учесникот и неговите поврзани лица којашто би создала најголема вкупна ликвидносна обврска за платниот систем во екстремни, но веројатни пазарни услови.

4.7. Принцип 8: Конечност на порамнувањето

Платниот систем треба да обезбеди јасно и извесно конечно порамнување најмалку до крајот на денот на датумот на валута. Онаму каде што е потребно или посакувано, платниот систем треба да обезбеди конечно порамнување во текот на денот или во реално време.

4.8. Принцип 9: Парични порамнувања

Платниот систем треба да го спроведе своето парично порамнување со парични средства кај централна банка онаму каде што тоа е практично и можно. Ако не се користат парични средства кај централна банка, платниот систем треба да ги минимизира и строго да ги контролира кредитниот и ликвидносниот ризик коишто произлегуваат од употребата на паричните средства кај деловните банки.

4.9. Принцип 12: Системи за порамнување коишто вклучуваат размена на вредности

Ако платниот систем порамнува трансакции коишто вклучуваат порамнување на две поврзани обврски (на пример, хартии од вредност или девизни трансакции), тогаш треба да се отстрани ризикот на главнина преку условување на конечното порамнување на една-та обврска со конечно порамнување на другата обврска.

4.10. Принцип 13: Правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот

Платниот систем треба да има ефективни и јасно дефинирани правила и процедури за управување во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот во платен систем. Овие правила и процедури треба да осигурат дека платниот систем може да преземе навремена акција за контрола на загубите и ликвидносни притисоци и да продолжи со исполнувањето на своите обврски.

4.11. Принцип 15: Општ деловен ризик

Платниот систем треба да го утврдува, да го следи и да управува со својот општ деловен ризик и да поседува доволно ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот за покривање на потенцијалните општи деловни загуби, за да може да продолжи со своите операции и услуги ако тие загуби се остварат. Понатаму, ликвидните нето-средства треба постојано да бидат доволни за да се осигури закрепнување или регуларен престанок на критичните операции и услуги.

4.12. Принцип 16: Ризик на чувар на имот и инвестициски ризици

Платниот систем треба да ги заштити сопствените и средствата на своите учесници и да го минимизира ризикот од загуба и доцнење при пристапот до овие сред-

ства. Инвестициите на платниот систем треба да бидат во инструменти со минимални кредитни, пазарни и ликвидносни ризици.

4.13. Принцип 17: Оперативен ризик

Платниот систем треба веродостојно да ги утврдува внатрешните и надворешните извори на оперативниот ризик и да го ублажи нивното влијание преку употреба на соодветни системи, политики, процедури и контроли. Системите треба да обезбедат висок степен на сигурност и оперативна доверливост и треба да имаат соодветен, приспособлив капацитет. При управувањето со непрекинатоста во работата, треба да се тежнее кон навремено закрепнување на операциите и исполнување на обврските на платниот систем во случај на широк опсег на прекин или големо нарушување.

4.14. Принцип 18: Барања за пристап и учество

Платниот систем треба да има објективни и јавно обелоденети критериуми за учество, коишто се засновани на ризик и коишто дозволуваат праведен и отворен пристап.

4.15. Принцип 19: Аранжмани за повеќеслојно учество

Платниот систем треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со материјалните ризици на кои е изложен, а коишто произлегуваат од аранжманите за повеќеслојно учество.

4.16. Принцип 21: Ефикасност и ефективност

Платниот систем треба да биде ефикасен и ефективен во пресрет на барањата на своите учесници и на пазарите на кои работи.

4.17. Принцип 22: Комуникациски процедури и стандарди

Платниот систем треба да користи или, најмалку, да се приспособи на релевантните, меѓународно прифатени комуникациски процедури и стандарди со цел да се олесни ефикасноста во плаќањето, клирингот, порамнувањето и евидентирањето.

4.18. Принцип 23: Обелоденување на правилата, клучните процедури и пазарните податоци

Платниот систем треба да има јасни и сеопфатни правила и процедури и треба да обезбеди доволно информации коишто ќе им овозможат на учесниците да имаат прецизно согледување на ризиците, надоместочите и другите материјални трошоци на кои тие се изложени при учеството кај него. Сите релевантни правила и клучните процедури треба да бидат јавно обелоденети.

5. Платните системи во категоријата СЗПС, ЗПС и ДПС во своето работење задолжително треба да се усогласени со принципите во табелата 1 од оваа точка според категоријата во која се класифицирани, чијшто целосен текст е наведен во точка 4 од оваа одлука и задолжително да се усогласени со соодветните главни барања наведени во табелата 2 од оваа точка.

Табела 1. Принципи применливи на платните системи

ПРИНЦИПИ	СЗПС	ЗПС	ДПС
<i>Вкупен број на принципи коишто се применуваат</i>	18	13	9
Принцип 1: Правна основа	X	X	X
Принцип 2: Раководење	X	X	X
Принцип 3: Рамка за сеопфатно управување со ризиците	X	X	X
Принцип 4: Кредитен ризик	X		
Принцип 5: Обезбедување	X		
Принцип 7: Ликвидносен ризик	X	X*	
Принцип 8: Конечност на порамнувањето	X	X	X
Принцип 9: Парични порамнувања	X	X	
Принцип 12: Системи за порамнување коишто вклучуваат размена на вредности	X		
Принцип 13: Правила и процедури во случај на неможност за намирање на обврските на учесникот	X	X	X
Принцип 15: Општ деловен ризик	X	X	
Принцип 16: Ризик на чувар на имот и инвестициски ризици	X		
Принцип 17: Оперативен ризик	X	X	X
Принцип 18: Барања за пристап и учество	X	X	X
Принцип 19: Аранжмани за повеќеслојно учество	X		
Принцип 21: Ефикасност и ефективност	X	X	X
Принцип 22: Комуникациски процедури и стандарди	X	X	
Принцип 23: Обелоденување на правилата, клучните процедури и пазарните податоци	X	X	X

* Согласно со точка 3 став 4 од оваа одлука.

Табела 2. Главни барања од принципите коишто треба да ги исполнуваат платните системи

ГБ бр.	Главно барање (ГБ)	СЗПС	ЗПС	ДПС
	Принцип 1: Правна основа	5 ГБ	5 ГБ	5 ГБ
1	Правната основа треба да обезбеди висок степен на сигурност за секој материјален аспект на активностите на платниот систем во сите релевантни надлежности.	X	X	X
2	Платниот систем треба да има правила, процедури и договори коишто се јасни, разбирливи и во согласност со релевантните закони и прописи.	X	X	X
3	Платниот систем треба да обезбеди правната основа за своите активности да биде јасна и разбирлива за надлежните органи, учесниците и онаму каде што е релевантно, за клиентите на учесниците.	X	X	X
4	Платниот систем треба да има правила, процедури и договори коишто се применливи во сите релевантни надлежности. Треба да има висок степен на сигурност дека активностите	X	X	X

	преземени од негова страна, согласно со таквите правила и процедури, нема да се поништат, да се изменат или да се предмет на исчекување.			
5	Платниот систем којшто работи под различни надлежности треба да ги утврдува и да ги ублажи ризиците коишто произлегуваат од каков било потенцијален конфликт на законите во различните надлежности.	X	X	X
	Принцип 2: Раководење	7 ГБ	2 ГБ	1 ГБ
1	Платниот систем треба да има цели со кои им се дава висок приоритет на неговата безбедност и ефикасност и со кои експлицитно се поддржува стабилноста на поширокиот финансиски систем и другите релевантни цели од јавен интерес.	X		
2	Платниот систем треба да има документирани аранжмани за раководење коишто обезбедуваат јасни и директни линии на одговорност и отчет. Овие аранжмани треба да бидат обелоденети и достапни за сопствениците, надлежните органи, учесниците и за пошироката јавност.	X	X	X
3	Улогите и одговорностите на одборот на директори (или еквивалентно) на платниот систем треба да бидат јасно дефинирани и треба да бидат документирани процедурите за неговото функционирање, вклучувајќи ги и процедурите за утврдување, справување и управување со конфликт на интереси на членовите на одборот. Одборот треба да го ревидира и своето вкупно остварување и остварувањето на индивидуалните членови на одборот на редовна основа.	X		
4	Одборот во својот состав треба да има соодветни членови со соодветни вештини и поттикнувања за да ги исполни своите улоги. Ова обично бара вклучување на неизвршниот член (членови) на одборот.	X		
5	Улогите и одговорностите на раководството треба да бидат јасно дефинирани. Раководството на платниот систем треба да има соодветно искуство, разновидни вештини и интегритет потребни за исполнување на своите одговорности за работењето и управувањето со ризикот на платниот систем.	X		
6	Одборот треба да воспостави јасна, документирана рамка за управување со ризикот којшто ги вклучува политиката на платниот систем за толеранција на ризик, доделување одговорност и отчет за одлуките за ризик и да	X		

	пропише кој донесува одлуки во кризни и вонредни ситуации. Аранжманите за раководење треба да осигурат дека управувањето со ризикот и функциите на внатрешна контрола имаат доволно овластувања, независност, ресурси и пристап до одборот.			
7	Одборот треба да осигури дека поставеноста, правилата, целокупната стратегија, како и главните одлуки на платниот систем соодветно ги одразуваат легитимните интереси на неговите директни и индиректни учесници и други релевантни засегнати страни. Крупните одлуки треба да им бидат јасно обелоденети на засегнатите страни и таму каде што имаат широко пазарно влијание, треба да бидат јавно достапни.	X	X	
	Принцип 3: Рамка за сеопфатно управување со ризиците	4 ГБ	1 ГБ	1 ГБ
1	Платниот систем треба да има политики, процедури и системи за управување со ризикот со кои се овозможува утврдување, мерење, следење и управување со опсег на ризици коишто се јавуваат кај платниот систем или се на негов товар. Рамките за управување со ризикот треба да бидат предмет на периодични ревизии.	X	X	X
2	Платниот систем треба да обезбеди поттик за учесниците и онаму каде што е релевантно и за клиентите на учесниците, за да управуваат и да спречат ширење на ризиците на кои тие го изложуваат.	X		
3	Платниот систем треба редовно да ги ревидира материјалните ризици коишто ги презема од другите субјекти и ги предизвикува на другите субјекти (како што се: другите платни системи, банките за порамнување, обезбедувачите на ликвидност и давателите на услуги) како резултат на меѓузависност и да развие соодветни алатки за управување со ризиците за да се справи со овие ризици.	X		
4	Платниот систем треба да ги утврди сценаријата коишто потенцијално можат да го спречат да ги обезбеди своите критични операции и услуги, како и да води постојана грижа и проценка на ефикасноста на целиот опсег на можности за закрепнување или регуларен престанок со работа. Платниот систем треба да подготви соодветни планови за закрепнување или престанок со работа врз основа на резултатите од проценката. Онаму	X		

	каде што е применливо, платниот систем треба да обезбеди и информации за надлежните органи потребни за целите на планирање решение.			
	Принцип 4: Кредитен ризик	4 ГБ	0 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да воспостави здрава рамка за да управува со својата кредитна изложеност кон учесниците и кредитните ризици коишто произлегуваат од процесите на неговите плаќања, клиринг и порамнувања. Кредитна изложеност може да произлезе од тековната изложеност и/или потенцијалните идни изложености.	X		
2	Платниот систем треба да ги утврди изворите на кредитен ризик, рутински да ги мери и да ги следи кредитните изложености, како и да користи соодветни алатки за управување со ризикот заради контрола на овие ризици.	X		
3	Платниот систем треба да ги покрие своите тековни изложености и онаму каде што постојат, потенцијалните идни изложености за секој учесник, во целост со висок степен на доверба, користејќи обезбедување и други еквивалентни финансиски средства. Во случај кога има платен систем со одложено нето-порамнување во кој нема гаранција за порамнување, но каде што неговите учесници се соочуваат со кредитни изложености коишто произлегуваат од нивните платежни процеси, процеси на клиринг и на порамнување, таквиот платен систем треба да одржува, во најмала рака, доволно ресурси за да се покрие изложеноста кон двајца учесници и нивните поврзани лица со најголемата вкупна кредитна изложеност во системот.	X		
7	Платниот систем треба да воспостави експлицитни правила и процедури коишто целосно се справуваат со какви било кредитни загуби што може да се случат како резултат на која било поединечна или комбинирана неможност за намиравање на обврски меѓу учесниците кон платниот систем. Во овие правила и процедури треба да се истакне како ќе бидат распоредени потенцијалните непокриени кредитни загуби, вклучувајќи и отплата на какви било средства коишто платниот систем може да ги позајми од обезбедувачите на ликвидност. Во овие правила и процедури, исто така, треба да се укаже на процесот на платниот систем за	X		

	надополнување финансиски ресурси коишто се искористени од негова страна за време на стресен настан, така што платниот систем може и натаму да работи на безбеден и прифатлив начин.			
	Принцип 5: Обезбедување	6 ГБ	0 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем главно треба да ги ограничи средствата коишто (рутински) ги прифаќа како обезбедување на оние со ниски кредитни, ликвидносни и пазарни ризици.	X		
2	Платниот систем треба да воспостави претпазливи практики за вреднување и да развие коефициенти за покритие коишто редовно се тестираат и да ги земе предвид стресните пазарни услови.	X		
3	Со намера да се намали потребата од проциклични приспособувања произлезени од промена на вредноста на средствата, платниот систем треба да воспостави стабилни и строги коефициенти на покритие коишто се калибрирани на тој начин што може да вклучуваат периоди на стресни пазарни услови, до степен на практичност и претпазливост.	X		
4	Платниот систем треба да избегне концентрирано држење одредени средства со кое значително се нарушува способноста за брза ликвидација на таквите средства, без значителни негативни ценовни ефекти.	X		
5	Платниот систем којшто прифаќа прекугранично обезбедување треба да ги ублажи ризиците поврзани со неговата употреба и да се осигури дека обезбедувањето може да се користи навремено.	X		
6	Платниот систем треба да користи систем за управување со обезбедувањето којшто е добро поставен и оперативно флексибилен.	X		
	Принцип 7: Ликвидносен ризик	9 ГБ	1 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да има стабилна рамка за управување со ликвидносните ризици коишто потекнуваат од учесниците, банките за порамнување, ностро-агентите, банките-чувари на имот, обезбедувачите на ликвидност и други субјекти.	X		
2	Платниот систем треба да има ефективни оперативни и аналитички алатки за да ги утврдува, да ги мери и да ги следи тековите на порамнување и паричните текови на редовна и навремена основа, вклучувајќи ја и употребата на интрадневната ликвидност.	X		

3	Платен систем, вклучувајќи и систем што користи механизам на одложено нето-порамнување, треба да одржува доволно ликвидни ресурси во сите релевантни валути за да се заврши порамнувањето на платните обврски во истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување со висок степен на доверба во широк спектар на потенцијални стрес-сценарија коишто треба да вклучат (но да не се ограничени на тоа) неможност за намирување на обврските на учесникот и неговите поврзани лица којашто би создала најголема вкупна ликвидносна обврска за платниот систем во екстремни, но веројатни пазарни услови.	X	X*	
5	Со цел да ги исполни минималните барања за ликвидност, платниот систем може да ги користи следниве ликвидни средства во секоја валута: готовината кај емисионата централна банка и добро рангираните деловни банки, договорените кредитни линии, договорените девизни свопови и репо-трансакции, високото пазарно обезбедување чувано кај чуварот на имот, како и инвестициите коишто се лесно достапни и се претвораат во готовина со претходно договорени и високо сигурни финансиски аранжмани, во различни екстремни, но можни услови на пазарот. Доколку платниот систем има редовен пристап до кредит од централната банка, тој може да го смета таквиот пристап како дел од минималните барања за ликвидност до оној степен до кој располага со соодветно обезбедување коешто е прифатливо за заложување кај (или за вршење други соодветни форми на трансакции со) релевантната централна банка. Сите овие средства треба да бидат достапни кога ќе затребаат.	X		
6	Платниот систем може да ги дополни своите прифатливи ликвидни средства со други форми на ликвидни средства. Ако платниот систем го прави тоа, тогаш овие ликвидни средства треба да бидат во форма којашто во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот, може лесно да биде продадена или прифатлива како обезбедување за кредитни линии, свопови, или репо на ад хок основа, дури и ако тоа не може однапред да се договори или да се гарантира во екстремни	X		

* Согласно со точка 3 став 4 од оваа одлука.

	<p>пазарни услови. Дури и ако платниот систем нема пристап до рутински кредит од централната банка, сè уште треба да се земе предвид какво обезбедување обично се прифаќа од страна на релевантната централна банка, бидејќи е поверојатно таквите средства да бидат ликвидни во стресни околности. Платниот систем не треба да смета на достапноста на кредит во крајна инстанца од централната банка како дел од својот план за ликвидност.</p>			
7	<p>Платниот систем треба да добие висок степен на доверба, преку строги проценки, дека секој обезбедувач на минималните потребни ликвидни средства, без разлика дали е учесник на платниот систем или е надворешен субјект, има доволно информации за да разбере и да управува со неговите поврзани ликвидносни ризици и дека има капацитет да ги спроведе своите обврски како што се бара. Онаму каде што е важно да се спроведе оценување на сигурноста на обезбедувачот на ликвидност во однос на одредена валута, може да биде земен предвид потенцијалот на обезбедувачот на ликвидност за пристап до кредит од централната банка. Платниот систем треба редовно да ги тестира своите процедури за пристап до своите ликвидни средства кај обезбедувачот на ликвидност.</p>	X		
8	<p>Платниот систем со пристап до сметки во централна банка, платежни услуги, или услуги со хартии од вредност треба да ги користи овие услуги, онаму каде што практично е возможно, за да го подобри своето управување со ликвидносниот ризик.</p>	X		
9	<p>Платниот систем треба да го утврди потребниот износ на ликвидни средства и редовно да тестира дали овој износ е доволен преку ригорозно стрес-тестирање. Платниот систем треба да има јасни процедури за известување за резултатите од стрес-тестовите до соодветните лица кои донесуваат одлуки кај платниот систем за да ги користат овие резултати со цел да ја оценат адекватноста и да ја приспособат рамката за управување со ликвидносниот ризик. Во спроведувањето на стрес-тестирањето, платниот систем треба да утврди широк спектар на соодветни сценарија. Сценаријата треба да ги опфатат најголемите промени на цените во минатото, промени кај другите пазарни фактори, како што се детерминантите на цените и кривите на принос,</p>	X		

	повеќекратните банкротите во текот на различни временски периоди, истовремени притисоци на пазарите на средства и обезбедување финансирање, како и голем избор на сценарија насочени кон иднината за различни екстремни, но можни услови на пазарот. Во сценаријата, исто така, треба да се земат предвид поставеноста и функционирањето на платниот систем, вклучувајќи ги сите субјекти кои може да предизвикаат материјални и ликвидносни ризици за платниот систем (како банки за порамнување, ностро-агенти, банки-чувари на имот, обезбедувачи на ликвидност и други поврзани платни системи), а онаму каде што е соодветно да биде опфатен повеќедневен период. Во сите случаи, платниот систем треба да има соодветни управувачки аранжмани во врска со износот и формата на вкупните ликвидносни средства коишто ги одржува, како и да го документира образложението за овој износ.			
10	Платниот систем треба да воспостави експлицитни правила и процедури коишто му овозможуваат да заврши со работа истиот ден и онаму каде што е соодветно, интрадневно и повеќедневно порамнување на платните обврски навреме, по поединечна или комбинирана неможност за намирување на обврските меѓу учесниците. Овие правила и процедури треба ги истакнат непредвидените и потенцијално непокриени ликвидносни недостатоци и треба да се стремат да се избегне одмотување, отповикување или одложување на порамнувањето на платните обврски во истиот ден. Овие правила и процедури, исто така, треба да укажат на процесот на платниот систем за надополнување на ликвидносните ресурси што може да ги користи за време на стресен настан, така што може да продолжи да работи на безбеден и здрав начин.	X		
	Принцип 8: Конечност на порамнувањето	3 ГБ	2 ГБ	2 ГБ
1	Правилата и процедурите на платниот систем треба јасно да го дефинираат моментот во кој порамнувањето е конечно.	X	X	X
2	Платниот систем треба да го заврши конечното порамнување не подоцна од крајот на датумот на валутата, по можност во текот на денот или во реално време, за да се намали ризикот на порамнување. Платните системи за големи плаќања треба да разгледаат и да усвојат	X		

	систем во реално време и на бруто-основа (РТГС) или обработка во повеќе циклуси во текот на денот на порамнувањето.			
3	Платниот систем треба јасно да го дефинира моментот по кој непорамнетите плаќања, инструкциите за пренос или други обврски не може да се повлечат од страна на учесникот.	X	X	X
	Принцип 9: Парични порамнувања	5 ГБ	5 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да го спроведе своето парично порамнување со парични средства кај централна банка онаму каде што е практично и можно, за да избегнат кредитни и ликвидносни ризици.	X	X	
2	Ако не се користат парични средства кај централна банка, платниот систем треба да го спроведе паричното порамнување користејќи средства за порамнување со мал или без кредитен и ликвидносен ризик.	X	X	
3	Ако платниот систем порамнува со парични средства кај деловни банки, тогаш треба да ги следи, да управува и да ги ограничи своите кредитни и ликвидносни ризици произлезени од деловните банки за порамнување. Поточно, платниот систем треба да воспостави и да го следи придржувањето кон строгите критериуми за неговите банки за порамнување, коишто меѓу другото водат сметка за нивната регулација и супервизија, кредитоспособност, капитализација, пристап до ликвидност и оперативна сигурност. Платниот систем треба да следи и да управува со концентрацијата на кредитна и ликвидносна изложеност кон неговите деловни банки за порамнување.	X	X	
4	Ако платниот систем спроведува парично порамнување во своите книги, тогаш треба да ги минимизира и строго да ги контролира своите кредитни и ликвидносни ризици.	X	X	
5	Договорите на платниот систем со банките за порамнување треба јасно да содржат одредба дека кога се очекуваат трансфери во книгите на поединечни банки за порамнување, тие треба да бидат конечни кога ќе се извршат и дека примените средства треба да бидат преносливи што е можно поскоро, најмалку до крајот на денот и идеално во текот на денот, со цел да му овозможат на платниот систем и неговите учесници да управуваат со кредитните и ликвидносните ризици.	X	X	

	Принцип 12: Системи за порамнување коишто вклучуваат размена на вредности	1 ГБ	0 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем којшто е систем за порамнување што вклучува размена на вредности треба да го отстрани ризикот на главнина со осигурување дека конечното порамнување на една обврска се случува ако и само ако конечното порамнување на поврзаната обврска исто така се случи, независно од тоа дали платниот систем порамнува на бруто или на нето-основа и кога се случува конечното.	X		
	Принцип 13: Правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот	4 ГБ	3 ГБ	2 ГБ
1	Платниот систем треба да има правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот коишто ќе му овозможат да продолжи со исполнувањето на обврските и надоместување на средствата доколку настане ваков случај.	X	X	X
2	Платниот систем треба да биде добро подготвен за спроведување на правилата и процедурите во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот, вклучувајќи ги и сите соодветни дискрециски процедури предвидени со неговите правила.	X	X	X
3	Платниот систем треба јавно да ги обелодени клучните аспекти на своите правила и процедури во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот.	X	X	
4	Платниот систем треба да ги вклучи своите учесници и други заинтересирани страни во тестирање и проверка на процедурите во случај на неможност за намирување на обврските на учесникот, вклучувајќи ги и процедурите во случај на ликвидација. Таквото тестирање и проверки треба да се спроведуваат најмалку еднаш годишно или по промени на правилата и процедурите, за да се осигури дека тие се практични и ефективни.	X		
	Принцип 15: Општ деловен ризик	5 ГБ	5 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да има цврсти управувачки и контролни системи за утврдување, следење и управување со општите деловни ризици, вклучувајќи загуби од лошото извршување на деловната стратегија, одлив на готовина или неочекувани и претерано големи оперативни трошоци.	X	X	

2	Платниот систем треба да има ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот (како што се обичните акции, обелоденетите резерви, или друга нераспределена добивка), така што може да продолжи со работа и давање услуги како во нормални услови, иако е изложен на загуби во општата работа. Износот на ликвидните нето-средства коишто потекнуваат од капитал, коишто субјектот треба да ги држи, треба да се утврди од профилот на деловниот ризик на кој е изложен и од должината на времето потребно за да се постигне закрепнување или регуларно запирање со работа на своите критични операции и услуги, доколку такво дејствие се преземе како соодветно.	X	X	
3	Платниот систем треба да одржува план за остварливо закрепнување или регуларно запирање со работа и треба да чува доволно ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот за спроведување на овој план. Минимално, платниот систем треба да чува ликвидни нето-средства коишто потекнуваат од капиталот чиј износ не е помал од шестмесечните тековни оперативни трошоци. Овие средства се како надополнување на ресурсите чувани за покривање на неможноста за намирување на обврските на учесникот или за покривање на другите ризици согласно со принципите за финансиски ресурси. Капитал којшто се држи согласно со меѓународните стандарди за капиталот заснован на ризик може да се вклучи онаму каде што е значајно и соодветно за да се избегне дуплирање на капиталните барања.	X	X	
4	Средствата коишто ги држи платниот систем за покривање на општиот деловен ризик треба да се со висок квалитет и доволно ликвидни со цел да му овозможат на платниот систем да ги оствари своите тековни и проектирани оперативни трошоци при повеќе сценарија, вклучувајќи и неповолни пазарни услови.	X	X	
5	Платниот систем треба да одржува остварлив план за зголемување на капиталот за случаи кога неговиот капитал се намалува до или под потребниот износ. Овој план треба да е одобрен од одборот на директори и редовно да се ажурира.	X	X	

Принцип 16: Ризик на чувар на имот и инвестициски ризици		4 ГБ	0 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да ги чува сопствените и средствата на своите учесници кај субјекти коишто подлежат на супервизија и регулатива и коишто имаат издржани сметководствени практики, процедури за заштита и интерни контроли коишто целосно ги заштитуваат овие средства.	X		
2	Платниот систем треба да има брз пристап до своите средства и средствата обезбедени од страна на учесниците, секогаш кога е потребно.	X		
3	Платниот систем треба да ја процени и да ја разбере својата изложеност кон своите банки-чувари на имот, имајќи го предвид целиот опсег на своите односи со нив.	X		
4	Инвестициската стратегија на платниот систем треба да биде во согласност со неговата севкупна стратегија за управување со ризиците и да им биде целосно обелоденета на неговите учесници, а инвестициите треба да бидат осигурени од или да бидат побарувања од висококвалитетни должници. Овие инвестиции треба да овозможат брза ликвидација со евентуален мал неповолен ефект врз цената.	X		
Принцип 17: Оперативен ризик		7 ГБ	3 ГБ	3 ГБ
1	Платниот систем треба да воспостави цврста рамка за управување со оперативниот ризик со соодветни системи, политики, процедури и контроли за да се утврдуваат, да се следат и да се управува со оперативните ризици.	X	X	X
2	Одборот на директори на платниот систем треба јасно да ги дефинира улогите и одговорностите за справување со оперативниот ризик и треба да ја одобри рамката за управување со оперативниот ризик на платниот систем. Системите, оперативните политики, процедурите и контролите треба да се ревидираат, да подлежат на ревизија и да се тестираат периодично и по значителни промени.	X		
3	Платниот систем треба да има јасно дефинирани цели за оперативна доверливост и треба да има донесено политики за да се постигнат тие цели.	X	X	X

4	Платниот систем треба да обезбеди дека има приспособлив капацитет соодветен за справување со зголемен обем на стресни ситуации и за постигнување на утврдените цели за нивото на услуги.	X		
5	Платниот систем треба да има воспоставено сеопфатни политики за физичка и информациска безбедност за справување со сите потенцијални слабости и закани.	X	X	X
6	Платниот систем треба да има план за непрекинато во работењето со којшто може да се справи со настаните коишто претставуваат значителен ризик од нарушување на работењето, вклучувајќи ги и настаните што можат да предизвикаат нарушување од широк обем или поголеми катастрофи. Планот треба да го опфати користењето оддалечена локација и треба да обезбеди можност за враќање на работата на критичните системи за информатичка технологија за најмногу два часа по нарушувањето. Планот треба да му овозможи на платниот систем да го заврши порамнувањето до крајот на денот на нарушувањето, дури и во случај на екстремни околности. Платниот систем треба редовно да ги тестира овие аранжмани.	X		
7	Платниот систем треба да ги утврдува, да ги следи и да управува со ризиците коишто клучните учесници, другите платни системи, системите за порамнување хартии од вредност и добавувачите на услуги можат да му ги пренесат на неговите операции. Исто така, платниот систем треба да ги утврди, да ги следи и да управува со ризиците коишто од неговите операции може да се пренесат на операциите на други платни системи и системи за порамнување хартии од вредност.	X		
Принцип 18: Барања за пристап и учество		3 ГБ	3 ГБ	2 ГБ
1	Платниот систем треба да овозможи праведен и отворен пристап до неговите услуги за директни и онаму каде што е релевантно, индиректни учесници и други платни системи, врз основа на разумни барања за учество коишто се засноваат на ризик.	X	X	X
2	Барањата за учество на платниот систем треба да се оправдани во однос на безбедноста и ефикасноста на субјектот и на пазарите на кои им служи и да се водени и сразмерни со специфичните ризици на платниот систем и да	X	X	

	се јавно обелоденети. Платниот систем треба да одржува прифатливи стандарди за контрола на ризикот и треба да постави барања коишто имаат најмалку ограничувачко влијание врз пристапот што го дозволуваат околностите.			
3	Платниот систем треба да ја следи усогласеноста со своите барања за учество на редовна основа и треба да има јасно дефинирани и јавно обелоденети процедури за суспензија и регуларен излез на учесник којшто ги прекршил или повеќе не ги исполнува барањата за учество.	X	X	X
Принцип 19: Аранжмани за повеќеслојно учество		4 ГБ	0 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да осигури дека неговите правила, процедури и договори му овозможуваат да собере основни информации за индиректните учесници со намера да утврдува, да следи и да управува со каков било материјален ризик на кој е изложен платниот систем, а којшто произлегува од аранжмани за повеќеслојно учество.	X		
2	Платниот систем треба да ги утврдува материјалните зависности меѓу директните и индиректните учесници коишто може да влијаат врз платниот систем.	X		
3	Платниот систем треба да ги утврдува индиректните учесници одговорни за значителен дел од обработените трансакции од платниот систем и индиректните учесници чиј број или вредност на трансакции се релативно големи за капацитетот на директниот учесник преку кој тие пристапуваат до платниот систем со намера да управува со ризиците коишто произлегуваат од овие трансакции.	X		
4	Платниот систем треба редовно да ги ревидира ризиците коишто произлегуваат од аранжманите за повеќеслојно учество и треба да преземе активности за ублажување кога има соодветна потреба.	X		
Принцип 21: Ефикасност и ефективност		3 ГБ	1 ГБ	1 ГБ
1	Поставеноста на платниот систем треба да ги задоволи потребите на своите учесници и пазарите на кои работи, но посебно во врска со изборот на аранжманите за клиринг и порамнување; оперативната структура; опсегот на продуктите коишто се нетираат, се порамнуваат или се евидентираат и во врска со користењето на технологијата и процедурите.	X	X	X

2	Платниот систем треба да има јасно дефинирани цели и задачи коишто се мерливи и остварливи, како во областите со минимално услужно ниво, очекувањата од управувањето со ризиците и приоритетите во работата.	X		
3	Платниот систем треба да има воспоставено механизми за редовно ревидирање на неговата ефикасност и ефективност.	X		
	Принцип 22: Комуникациски процедури и стандарди	1 ГБ	1 ГБ	0 ГБ
1	Платниот систем треба да користи или, во најмала рака, да се приспособи на меѓународно прифатените комуникациски процедури и стандарди.	X	X	
	Принцип 23: Обелоденување на правилата, клучните процедури и пазарните податоци	5 ГБ	3 ГБ	3 ГБ
1	Платниот систем треба да усвои јасни и сеопфатни правила и процедури коишто целосно се обелоденети за учесниците. Релевантните правила и клучните процедури исто така треба да бидат јавно обелоденети.	X	X	X
2	Платниот систем треба да обелодени јасни описи на поставеноста и операциите на системот, како и за правата и обврските на платниот систем и на учесниците, така што учесниците можат да ги проценат ризиците на кои ќе се изложат со учеството во платниот систем.	X	X	X
3	Платниот систем треба да ја обезбеди неопходната документација и потребната обука за да се овозможи разбирање на правилата и процедурите на платниот систем за учесниците и ризиците со кои се соочуваат од учеството кај платниот систем.	X		
4	Платниот систем треба јавно да ги обелодени своите надоместоци на ниво на индивидуални услуги коишто ги нуди, како и неговите политики за сите достапни попусти. Платниот систем треба да достави јасен опис на услугите коишто ги наплаќа заради споредбени цели.	X	X	X
5	Платниот систем треба на редовна основа да ги комплетира и да ги обелоденува одговорите на Рамката за обелоденување за инфраструктурата на финансиските пазари на Комитетот за системите за плаќање и порамнување при Банката за меѓународно порамнување и Одборот на Меѓународната организација на комисиите за хартии од вредност. Платниот систем треба, во најмала рака, да обелоденува основни податоци за бројот и вредноста на трансакциите.	X		

6. За платен систем којшто е управуван и/или е во сопственост на Народната банка при проценката на усогласеноста со главните барања 3 и 4 од принципот 2, главното барање 4 од принципот 3 и главните барања 2, 3, 4 и 5 од принципот 15, се земаат предвид правните аспекти на институционалната улога и статус на Народната банка.

Народната банка не се ограничува во дефинирањето и спроведувањето на своите политики согласно со законските и подзаконските прописи при примената на принципите во однос на:

- обезбедувањето кредит или утврдувањето услови и лимити при обезбедувањето кредит (принцип 4);
- прифаќањето на тоа што е соодветно како обезбедување при своите кредитни операции (принцип 5);
- одржувањето на финансиската стабилност, вклучувајќи го и справувањето со неможнота за намирување на обврските од страна на банките (принцип 13);
- својата инвестициска стратегија (вклучително и стратегијата за управување со девизните резерви) или обелоденувањето на стратегијата (принцип 16);
- нејзиното право да одредува на кого и под кои услови може да отвори сметка (принцип 18), или
- нејзиниот избор при спроведувањето на монетарната политика.

7. Платните системи се должни да го усогласат своето работење со стандардите во рок од 18 месеци од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

8. На денот на примената на оваа одлука престанува да важи Одлуката за критериуми и стандарди за работењето на платните системи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/07).

9. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува по истекот на 18 месеци од денот на влегувањето во сила.

О бр.02-15/1-6/2016
28 јануари 2016 година
Скопје

Гувернер и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.

529.

Врз основа на член 47 став 1 точка 6 од Законот за Народната банка на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 158/10, 123/12, 43/14, 153/15 и 06/16), а во врска со член 44 став 2 од Законот за платниот промет („Службен весник на Република Македонија“ бр. 113/07, 22/08, 159/08, 133/09, 145/10, 35/11, 11/12, 59/12, 166/12, 170/13, 153/15 и 199/15), Советот на Народната банка на Република Македонија донесе

О Д Л У К А ЗА НАЧИНОТ И МЕТОДОЛОГИЈАТА НА НАДЗОР НА ПЛАТНИТЕ СИСТЕМИ

I. Општи одредби

1. Со оваа одлука се пропишуваат начинот и методологијата на надзор на платните системи, како и постапката за преземање мерки за отстранување на

неправилностите во функционирањето на платните системи, од страна на Народната банка на Република Македонија (во натамошниот текст: Народната банка).

Под неправилности во смисла на оваа одлука се подразбираат активностите и начините на работа на платните системи коишто не се во согласност со пропишаните стандарди од Народната банка (во натамошниот текст: принципите), со што се оневозможува нивното ефикасно, непречено и сигурно функционирање.

II. Предмет на надзорот

2. Предмет на надзорот од точка 1 од оваа одлука се платните системи дефинирани согласно со Законот за платниот промет.

III. Начин на вршење на надзорот

3. Народната банка го врши надзорот на платните системи на следниов начин:

- Непосредно, со увид кај операторот кој управува и раководи со платниот систем; и
- Посредно, преку редовно вонтеренско следење на работењето на платниот систем.

4. Непосредниот надзор на платните системи може да биде:

- делумен, заради оценка на усогласеноста на платниот систем со еден или повеќе принципи; и
- целосен, заради оценка на усогласеноста на платниот систем со сите принципи коишто треба да ги исполни во зависност од категоријата во која е класифициран.

5. Непосреден надзор на платниот систем се врши врз основа на решение од гувернерот на Народната банка, со кое се определува предметот и видот на надзорот и лицата овластени за вршење на надзорот.

6. Операторот на платниот систем (во натамошниот текст: операторот) е должен, на лицата овластени за вршење на надзорот, да им овозможи непречено вршење на надзорот, увид во работењето и на нивно барање да им ја стави на располагање или да им ја достави целокупната потребна документација, податоци и информации.

7. По завршувањето на надзорот, овластените лица изготвуваат извештај за наодите утврдени со надзорот и го доставуваат до операторот.

8. Операторот има право на приговор на извештајот од точка 7 од оваа одлука во рок од петнаесет работни дена од денот на приемот на извештајот. Приговорот, верифициран од страна на надзорниот орган при двостепен систем на управување, односно на одборот на директори при едностепен систем на управување на операторот на платниот систем, се доставува до Народната банка.

9. Извештајот од извршениот надзор се смета за конечен по 15 дена од денот на приемот.

По исклучок, во случај операторот да поднесе приговор, извештајот се смета за конечен по доставувањето на одговорот од страна на Народната банка до операторот.

10. За спроведување посреден надзор, операторот е должен да доставува периодични известувања за своето работење и ad-hoc известувања на барање на Народната банка и за планираните и/или извршените измени и настанати инциденти коишто влијаат врз работењето на платниот систем.

Операторот доставува до Народната банка и годишен план на активности во врска со тестирањето на редовните и резервните решенија и процедури и годишен план за проценки на ризик во платниот систем.

Содржината, формата и начинот на известувања од став 1 и 2 од оваа точка се согласно со упатство за известување од страна на операторите на платните системи, коешто го донесува гувернерот на Народната банка.

IV. Методологија за вршење надзор на платните системи

11. За проценка на усогласеноста на работењето на платниот систем со принципите коишто се задолжителни во зависност од категоријата во која е класифициран платниот систем, операторот за потребите на надзорот е должен да обезбеди:

- одговори на прашањата за главните барања релевантни за оцена на усогласеноста на платниот систем со соодветниот принцип;

- опис и проценка на сите промени или реформи коишто се во тек или се предвидени и коишто би ја промениле постојната состојба.

Врз основа на информациите, податоците и документацијата добиени од операторот и извршениот надзор, во зависност од категоријата во која е класифициран платниот систем, Народната банка врши оцена на нивото на усогласеноста на платниот систем со секој принцип, според следнава рамка за оценување:

Се почитува: платниот систем го почитува принципот. Утврдените разлики и недоследности не се проблематични прашања и се мали, може да се решат, а платниот систем може да ги поднесе во работењето;

Главно се почитува: платниот систем главно го почитува принципот. При проценката биле утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто платниот систем треба да ги реши и да ги следи во одредена временска рамка;

Делумно се почитува: платниот систем делумно го почитува принципот. При проценката се утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто би можеле да станат сериозни доколку не се решат за кусо време. Платниот систем треба да му даде приоритет на решавањето на овие прашања;

Не се почитува: платниот систем не го почитува принципот. При проценката се утврдени едно или неколку проблематични прашања коишто бараат итно решавање. Платниот систем треба да му даде највисок приоритет на решавањето на овие прашања;

Не се применува: принципот или одредени главни барања коишто произлегуваат од принципот не се применуваат за платниот систем што е предмет на оценувањето, заради особени правни, институционални, структурни или други карактеристики на платниот систем.

12. Главните барања и прашања за секој принцип и деталниот пристап на спроведување по кој ќе се раководат лицата овластени за надзор на платниот систем се специфицирани во Рамката за обелоденување и методологија за проценка на Комитетот за системите за плаќање и порамнување при Банката за меѓународно порамнување и Одборот на меѓународната организација на комисиите за хартии од вредност.

V. Преземање мерки за отстранување на неправилностите во функционирањето на платните системи

13. Доколку со надзорот се утврдат неправилности, Народната банка во текот на вршењето на надзорот и по неговото завршување може да:

- дава писмени препораки за нивно отстранување до надзорниот орган при двостепен систем на управување, односно до одборот на директори при едностепен систем на управување на операторот и одредува рокови за нивно отстранување;

- бара од надзорниот орган, при двостепен систем на управување, односно од одборот на директори при едностепен систем на управување на операторот, во одреден рок, да изготви план за отстранување на неправилностите утврдени со надзорот и тој план да го достави до Народната банка; и

- презема други мерки, согласно со законските прописи.

VI. Завршни одредби

14. Упатството од точка 10 став 3 ќе биде донесено најдоцна во рок од една година од денот на влегувањето во сила на оваа одлука.

15. Со денот на примената на оваа одлука престанува да важи Одлуката за начин и методологија за вршење на надзор на платните системи („Службен весник на Република Македонија“ бр. 159/07).

16. Оваа одлука влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“, а ќе се применува по истекот на 18 месеци од денот на влегувањето во сила.

О бр.02-15/1-7/2016
28 јануари 2016 година
Скопје

Гувернер и претседавач
на Советот на Народната банка
на Република Македонија,
Димитар Богов, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ХРАНА И ВЕТЕРИНАРСТВО

530.

Врз основа на член 10 точка 4), а во врска со член 81 став (2) од Законот за ветеринарно здравство („Службен весник на Република Македонија” бр. 113/07, 24/11, 136/11, 123/12 и 154/15), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

РЕШЕНИЕ

ЗА ЗАБРАНА НА УВОЗ И ТРАНЗИТ НА ЖИВИ ЖИВОТНИ, СЕМЕ, ЈАЈЦА И ЕМБРИОНИ ЗАРАДИ ЗАШТИТА ОД ВНЕСУВАЊЕ НА ВИРУСОТ НА СИН ЈАЗИК ВО РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

Член 1

Со ова решение се забранува увоз и транзит на живи животни, семе, јајца и ембриони од животни кои се приемчиви на вирусот на син јазик заради заштита од внесување на вирусот на син јазик во Република Македонија кои потекнуваат од Босна и Херцеговина.

Член 2

Ова решение влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија”.

Бр. 02-47/2
25 јануари 2016 година
Скопје

Агенција за храна и
ветеринарство
Директор,
м-р **Зоран Поповски**, с.р.

531.

Врз основа на член 39 став (2) од Законот за ветеринарно - медицински препарати („Службен весник на Република Македонија” бр. 42/10, 136/11 и 149/15), директорот на Агенцијата за храна и ветеринарство, донесе

ПРАВИЛНИК

ЗА УСЛОВИТЕ КОИ ТРЕБА ДА ГИ ИСПОЛНУВА ВЕЛЕДРОГЕРИЈА ЗА ПРОМЕТ СО ВЕТЕРИНАРНО – МЕДИЦИНСКИ ПРЕПАРАТИ, КАКО И НАЧИНОТ НА РАБОТА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат условите кои треба да ги исполнува веледрогериија за промет со ветеринарно – медицински препарати, како и начинот на работа.

Член 2

Веледрогериијата за промет со ветеринарно – медицински препарати во однос на објектот во кој што треба да биде сместена треба да ги исполнува следните услови:

1. да е изграден од цврст материјал, градежно технички погоден за намената за која е определен, со ѕидови, подови и плафони со мазни површини и изработени од материјал погоден за лесно чистење, а по потреба и за дезинфицирање;

2. да е поврзан со комунална инфраструктура (водовод, канализација и електрична мрежа), а доколку објектот нема можност да се приклучи на постојната инфраструктура треба да има соодветен начин на водоснабдување и прифаќање на отпадните води;

3. да е заштитен од влијанијата на надворешната средина и соодветно климатизиран;

4. да е обезбеден со соодветен пристап за прием и испорака и

5. да има функционална поврзаност на просториите (хоризонтална и/или вертикална) за непречена работа во сите фази на прием, сместување, чување и испорака без ризик и можности за замена или мешање на препаратите.

Висината во сите простории од подната површина до меѓукатната конструкција треба да е во согласност со нормативите и стандардите утврдени со прописите од областа на трговијата.

Просторот наменет за вршење промет на големо треба да биде сместен во приземјето на објектот.

По исклучок на ставот (3) на овој член доколку објектот е обезбеден со товарен лифт со носивост од најмалку 1.000 кг. и има соодветен пристап за прием и испорака, просторот наменет за вршење промет на големо може да не биде сместен во приземјето.

Член 3

Објектот на веледрогериијата за промет со ветеринарно – медицински препарати треба да има:

1. посебен простор за прием и испорака;
2. просторија за сместување и чување на фармацевтски суровини и препарати под декларирани услови за чување (со температура од 18 до 25⁰С);
3. просторија или посебен простор за сместување и чување на:
 - опојни дроги и на препарати што содржат опојни дроги,
 - запаливи и експлозивни материи и
 - препарати со посебен декларирани температурен режим на чување;
4. просторија или посебен простор за сместување, чување и проверка на квалитетот на препаратите или на препарати што се вратени или повлечени од промет - карантин (физички или организационо издвоен);
5. просторија или посебен простор за сместување и чување на:
 - антибиотици во форма на суровини, полупроизводи и производи, и
 - имунобиолошки препарати што имаат особина на заразен материјал;
6. просторија или посебен простор за сместување и чување на фармацевтски суровини и препарати што претставуваат опасни материи (средства за дезинфекција, дезинсекција и дератизација);
7. просторија или посебен простор за сместување и чување на санитарски материјал и други производи од групата на медицински помагала;
8. просторија или посебен простор за сместување на аптекарски амбалажен материјал и
9. санитарни простории со гардероби.

Член 4

Минималната површина која треба да ја опфаќа просторот од член 3 на овој правилник треба да изнесува 100 м².

Ако веледрогеријата за промет со ветеринарно – медицински препарати врши и размерување на фармацевтски супстанции и пакување во сопствена амбалажа, покрај условите наведени во членот 3 од овој правилник, треба да има и:

1. просторија за размерување на фармацевтски супстанции со посебен простор за пакување и означување;
2. просторија за сместување и чување на размерени-те супстанции и
3. посебна просторија за миеење садови и прибор.

Член 5

Веледрогеријата за промет со ветеринарно – медицински препарати, заради обезбедување на соодветно сместување и чување на препарати во согласност со барањата на Фармакопеја и декларираниите услови на чување, треба да ја има следната опрема:

1. полици (отворени и затворени) изработени од материјал што лесно се чисти и дезинфицира;
2. дрвени палети;
3. метален ормар со клуч за чување на опојни дроги и на препарати што содржат опојни дроги;
4. ладна комора и/или ладилник за чување на препарати со посебен декларирани температурен режим на чување;
5. метални ормари за чување на запаливи и експлозивни материји;
6. термометар со отчитувач на температурата во секоја просторија одделно и за ладната комора, односно ладилникот и
7. друга опрема и прибор потребна за соодветно сместување и чување.

Веледрогеријата која врши размерување на супстанции и пакување во сопствена амбалажа треба да има прецизни ваги со точност од 0,1 г., 1 г. и 10 г. лопатки, шпатули, лажици, мензури, чаши и друг прибор.

Ако веледрогеријата врши промет на големо исклучиво со определена група на препарати, односно за дел од препаратите треба да обезбеди соодветна опрема во зависност од видот на препаратот.

Член 6

Веледрогеријата за промет на ветеринарно – медицински препарати треба да има соодветно возило за транспортирање на ветеринарно – медицинските препарати на начин кој не дозволува промена на декларираниот квалитет и оштетување на амбалажата, како и онечистување на други производи и/или од други производи.

Веледрогеријата која врши промет на големо со препарати што бараат соодветен температурен режим на чување треба да има соодветно возило или опрема за транспорт на препаратите.

Член 7

Веледрогеријата за промет со ветеринарно – медицински препарати треба да има:

1) најмалку еден носител на дејност - доктор по ветеринарна медицина и

2) доволен број на обучени технички лица, во зависност од обемот на работа за правилно постапување при прием, складирање и ракување со ветеринарно – медицинските препарати.

Член 8

Веледрогеријата за промет со ветеринарно – медицински препарати треба да води и чува електронска или документирана евиденција за активностите поврзани со видот и количината на секоја пратка, датумот на примање и испраќање, потеклото и доколку е соодветно, крајната дестинација на истата.

Начинот на водење на евиденцијата треба да овозможи следливост на ветеринарно – медицинските препарати и доколку е потребно, нивно итно повлекување од прометот.

Член 9

При вршењето на дејноста веледрогерија за промет со ветеринарно – медицински препарати, истата треба да има воведено систем за квалитет и организирани процеси на работа во согласност со начелата на добрата дистрибутивна пракса и добрата пракса на складирање.

Член 10

Веледрогеријата за промет со ветеринарно – медицински препарати ги снабдува со ветеринарно – медицински препарати ветеринарните друштва и ветеринарните аптеки во зависност од начинот на издавање согласно Правилникот за начинот на распоредување на ветеринарно – медицинските препарати во одделни категории и начинот на препишување и издавање на ветеринарно – медицински препарати (“Службен весник на Република Македонија” бр. 70/12), како и други веледрогерији кои вршат промет на големо со ветеринарно – медицински препарати согласно Законот за ветеринарно – медицински препарати.

Член 11

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за поблиските услови по однос на просторот, опремата и кадарот што треба да ги исполнуваат правните лица кои вршат промет на големо со ветеринарно медицински препарати и начинот на работа („Службен весник на Република Македонија” бр. 113/10).

Член 12

Овој правилник влегува на сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-174/2
25 јануари 2016 година
Скопје

Агенција за храна и
ветеринарство
Директор,
м-р **Зоран Поповски**, с.р.

АГЕНЦИЈА ЗА ЛЕКОВИ И МЕДИЦИНСКИ СРЕДСТВА

532.

Врз основа на член 150-а ставови 2 и 9 од Законот за лековите и медицинските средства („Службен весник на Република Македонија“, бр.106/07, 88/10, 36/11, 53/11, 136/11, 11/12, 147/13, 164/13, 27/14, 43/14, 88/15, 154/15, 228/15 и 7/16), директорот на Агенцијата за лекови и медицински средства донесе

П Р А В И Л Н И К
ЗА ФОРМАТА И СОДРЖИНАТА НА ПОКАНАТА ЗА ЕДУКАЦИЈА, НАЧИНОТ НА СПРОВЕДУВАЊЕ НА ЕДУКАЦИЈАТА, КАКО И НАЧИНОТ НА ВОДЕЊЕ НА ЕВИДЕНЦИЈА ЗА СПРОВЕДЕНАТА ЕДУКАЦИЈА

Член 1

Со овој правилник се пропишува формата и содржината на поканата за едукација, начинот на спроведување на едукацијата, како и начинот на водење на евиденција за спроведената едукација.

Член 2

Поканата за едукација се печати на хартија во бела боја во А4 формат и ги содржи следните елементи:

1. Грб на Република Македонија и назив на органот кој ја спроведува едукацијата;
2. Број, датум и наслов на поканата;
3. Податоци за лицето кое се повикува на едукација (име и презиме, ЕМБГ и адреса на живеење);
4. Податоци за субјектот на надзорот кој се повикува на едукација (назив и седиште, ЕДБ, одговорно лице во субјектот на надзорот кој се повикува на едукација);
5. Податоци за лицето претставник на правното лице (име и презиме, ЕМБГ, адреса на живеење и функцијата што ја врши во субјектот на надзорот кој се повикува на едукација);
6. Време, датум и место каде ќе се спроведе едукацијата;
7. Кратко означување на предметот на поканата, односно утврдената неправилност во примената на одредбата од прописот;
8. Напомена: Согласно член 150-а став 5 од Законот за лековите и медицинските средства, лицето или субјектот кој се повикува на едукација доколку не се јави на закажаната едукација ќе се смета дека истата е спроведена;
9. Име и презиме и потпис на фармацевтскиот инспектор;
10. Место и датум на издавање на поканата и
11. Место за печат.

Формата и содржината на поканата од ставот 1 на овој член се дадени во Прилогбр.1, кој е составен дел на овој правилник.

Член 3

Едукацијата се спроведува за отстранување и неповторување на утврдената неправилност во работењето на лицето, односно субјектот.

За спроведената едукација се составува записник, кој содржи:

- назив на органот кој ја спроведува едукацијата;
- име, презиме и адреса на живеење на лицето кое се повикува на едукација;
- назив и седиште на правното лице;
- работно место на кое лицето е распоредено во правното лице;
- име и презиме на фармацевтскиот инспектор што ја спроведува едукацијата;
- наведување на одредбата во која е утврдена неправилноста заради која се спроведува едукацијата и
- укажување: доколку фармацевтскиот инспектор при контролниот инспекциски надзор утврди дека недостатокот за кој е спроведена едукација не е отстранет во пропишаниот рок, веднаш ќе се преземат соодветни мерки пропишани со закон.

Член 4

Евиденцијата за спроведената едукација се води од страна на Агенцијата за лекови и медицински средства во хартиена и во електронска форма на образец кој е даден во Прилог бр. 2, кој е составен дел на овој правилник.

Евиденцијата за спроведената едукација ги содржи следните рубрики:

- реден број;
- број и датум на поканата за едукација;
- име и презиме на лицето на кое е извршена едукација;
- предмет на постапката за едукација;
- датум, време и место на спроведување на едукацијата;
- број и датум на записникот од спроведената едукација
- име и презиме на фармацевтскиот инспектор кој ја извршил едукацијата и
- забелешка.

Член 5

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 02-811/1
29 јануари 2016 година
Скопје

Директор,
Марија Дарковска - Серафимовска, с.р.

Прилог бр.1

Агенција за лекови и медицински средства

Број: _____
Датум _____ година

ПОКАНА ЗА ЕДУКАЦИЈА

Се повикува на едукација:

1. Податоци за лицето кое се повикува на едукација

Име и презиме: _____

Единствен матичен број на граѓанин: _____

Адреса на живеење: _____

2. Податоци за субјектот на надзорот кој се повикува на едукација

Назив и седиште: _____

Единствен даночен број: _____

Одговорно лице во субјектот на надзорот кој се повикува на едукација:

3. Податоци за лицето претставник на правното лице

Име и презиме: _____

Единствен матичен број на граѓанин: _____

Адреса на живеење: _____

Функцијата што ја врши во субјектот на надзорот кој се повикува на едукација: _____

(органот кој што ќе ја спроведе едукацијата)

_____ ќе спроведе едукација во _____ часот на ден

_____ година, во просториите на _____ лоцирани на

ул. _____ во _____.

Предмет на едукација е _____

Напомена: Согласно член 150-а став 5 од Законот за лековите и медицинските средства, лицето или субјектот кој се повикува на едукација доколку не се јави на закажаната едукација ќе се смета дека истата е спроведена.

(место и датум на издавање)

М.П.

(име и презиме на фармацевтскиот инспектор
што го извршил инспекцискиот надзор)

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. - Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
в. д. директор и одговорен уредник – м-р Тони Трајанов
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2016 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: ГРАФИЧКИ ЦЕНТАР ДООЕЛ, Скопје.

ISSN 0354-1622

2016017